

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

SZAKDOLGOZAT

Lakatos Dominika

Levelező

Pénzügy és Számvitel szak

Számvitel specializáció

2023

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR

**Nonprofit szervezetek alapítása,
gazdálkodása, beszámoló készítése, adózási
kérdések és egyéb sajátosságok**

Belső konzulens: dr. Illyés Csaba István

Külső konzulens: Makláriné Radics Eszter

Lakatos Dominika

Levelező

Pénzügy és Számvitel

Számvitel specializáció

2023

NYILATKOZAT

Alulírott Lakatos Dominika büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2023. december 7.

hallgató aláírása

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	2
2. Nonprofit szervezetek bemutatása.....	4
2.1 Civil társaság.....	4
2.2 Alapítvány (a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével).....	4
2.3 Egyesület (a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével).....	5
2.4 Nonprofit gazdasági társaság.....	6
2.5 Külföldi nonprofit szervezetek (USA).....	7
3. Nonprofit szervezetek szerepe a magyar gazdaságban.....	10
3.1 Civil szervezetek tevékenységi köre.....	10
3.2 Civil szervezetek típusai, régiónkénti megoszlása, működési jellemzők.....	10
3.3 Bevételek és kiadások.....	11
3.4 Nonprofit szektorban foglalkoztatottak és önkéntesek.....	13
3.5 Nemzetközi jogharmonizáció.....	15
4. Nonprofit szervezetek gazdálkodása, adózási kérdések, sajátosságok.....	16
4.1 Bevételek elszámolása.....	16
4.1.1. Bevételek elszámolása és az áfa.....	18
4.1.2. Bevételek és számlázás.....	20
4.1.3. Kiemelt bevételek.....	22
4.1.3.1 Tagdíjak, alapítói befizetések.....	22
4.1.3.2 Támogatások.....	22
4.1.3.3 Adományok, felajánlás az szja 1%-ból.....	25
4.2 Külföldről kapott támogatások.....	28
4.3 Költségek, ráfordítások elszámolása.....	29
4.3.1. Cél szerinti tevékenység juttatásai.....	30
4.3.2. A működéssel összefüggő általános költségek.....	33
4.3.3. Reprezentáció, üzleti ajándék.....	33
4.3.4. Gépjármű költség elszámolás.....	33
4.3.5. Költségvetés.....	34
4.3.6. Adók.....	35
4.3.6.1 Költségek, ráfordítások és Áfa törvény.....	35
4.3.6.2 Társasági adó.....	36
4.3.6.3 Helyi adók.....	37
4.3.6.4 Reklámadó.....	38
5. Beszámoló készítés sajátosságai (közzététel, letétbe helyezés).....	39
5.1 Letétbe helyezés, közzététel.....	41
5.2 SZJA 1% kapott támogatás elszámolása.....	41
6. Megszűnés formái és számvitele.....	43
6.1 Átalakulás.....	43
6.2 Jogutód nélküli megszűnés.....	44
6.2.1. Végelszámolás.....	44
6.2.2. Felszámolás.....	45
6.2.3. Egyszerűsített törlés.....	46
6.2.4. Kényszer-végelszámolás.....	46
7. Jelentős eltérések a nonprofit és profitorientált szervezetek között.....	47
8. Összegzés.....	49
9. Irodalomjegyzék.....	51
10. Ábrajegyzék.....	53
11. Mellékletek.....	54

1. Bevezetés

Szakedolgozatom témájának a nonprofit szervezetek témakörét választottam, beleértve a nonprofit szervezeti formák bemutatását. Dolgozatomban vizsgálom szerepüket a magyar gazdaságban, gazdálkodásukat, adózási kérdéseket, beszámoló készítést és egyéb sajátosságokat, mert véleményem szerint fontos szerepet töltenek be a társadalomban, ami nem annyira köztudott. Azért választottam ezt a témát, mert a munkaerőpiacra lépésem óta leginkább ezt a területet volt lehetőségem megismerni, és úgy gondolom, hogy nagyon sok érdekessége van, melyeket a szakdolgozatom során szeretnék kifejteni. Azért is tartom érdekes témának ezt, mert tudjuk, hogy a civil szervezetek jelen vannak a gazdasági és társadalmi életben, de nem feltétlenül vannak ismereteink arról, hogy milyen szerepet töltenek be. Ez abból is adódhat, hogy nem nyúlik olyan régre a kialakulásuk története, ezért itt a bevezető részben szeretném bemutatni röviden, hogy mikorra tehető a nonprofit szervezetek kialakulása. Ehhez kapcsolódóan a civil társadalom megjelenéséről és szerepvállalásról is szeretnék rövid tájékoztatást adni.

A civil társadalom fogalmának (léte önmagában nem értelmezhető, csak az államhoz való viszonyában értelmezhető) a megjelenése a XVIII. század végére, de leginkább a XIX. századra tehető Nyugat és Közép-Európában. Ez hozta magával a polgári szabadságot, illetve azt, hogy közösségekben is tudjunk gondolkodni, ne csak magánemberként. A civil társadalom helyzetének változása Nyugat és Közép-Európában, „alulról felfelé” (bottom-up) irányuló folyamatként jelent meg, ami azt jelentette, hogy a társadalom erősödött meg, és függetlenedett az államtól. A már kialakult civil társadalom hatással volt az államra és kényszerítette azt a jogállam kialakítására. A Közép- és Kelet Európai térségnél ez fordítva alakult ki, ami azt jelenti, hogy „felülről lefelé” (top-down) irányuló folyamatként történt meg a változás. Ennek hatására alakultak ki a szabad választások, illetve többpártrendszer bevezetésére is sor kerülhetett a létrehozott új alkotmány mellett. (www.polgariszemle.hu)

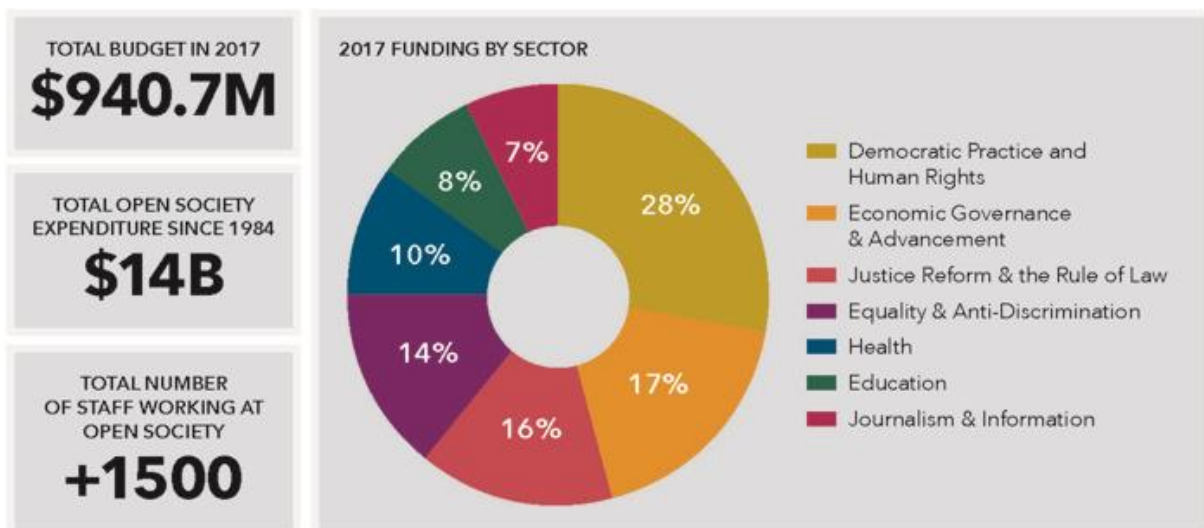
Magyarországon a fent említett történések a XIX. századra tehetőek. A civil társadalom megjelenésének és fejlődésének köszönhetően a kulturális élet fellendült, egyesületeket, egyesületeket, sportköröket hoztak létre, amelyek intézményi rendszerekben működtek abban a korban. Az évtizedeken át tartó kibontakozást történelmi események zavarták meg, melyek nagyon erős hatással voltak a már kialakult civil körökre. Mind mentálisan, mind társadalmilag törést szenvedtek, aminek hatására újra a magántársadalom kezdett el felülemelkedni. Ez az időszak meglehetősen hosszú volt, de sikerült átvészelnie mind a társadalomnak, mind a nonprofit szervezeteknek. Elmondható, hogy a 2000-es évektől kezdődően ezek a szervezetek

folyamatos növekedésben vannak, amelyekre igen nagy szükség van. A létrehozott civil formák segítségével különböző Fórumok (Civil Összefogás Fórum), illetve Tanácskozások (Civil Együttműködési Tanács) jöttek létre, hogy a szervezetek ne csak határon belül, hanem határon kívül is tudjanak egymással kommunikálni. Létrejött az OSF (Open Society Foundations) civil pályázatokat biztosító hálózat, mely szintén segíti a nonprofit szervezeteket. Budapesten is volt egy irodája, míg 2018-ban be nem zárták. Jelenleg tehát Magyarországon nincs kihelyezett irodája, amely itthonról tenné lehetővé a közvetlen segítségnyújtást.

Az OSF által 2017-ben nyújtott támogatások szekciók közötti megoszlását mutatja az alábbi ábra

- 28% a demokrácia és az emberi jogok védelme
- 17% a gazdasági fejlődés elősegítése
- 16% demokratikus jogrendszer biztosítása
- 14% egyenlőségért, diszkrimináció elkerüléséért folytatott tevékenység
- 10% egészségügy
- 8% oktatás színvonalának növelése
- 7% információ technológia

1. számú ábra. OSF által 2017-ben nyújtott támogatások

Forrás: <https://www.osf.am/about-company/open-society-foundations/>

2. Nonprofit szervezetek bemutatása

Az alábbiakban kerülnek bemutatásra a nonprofit szervezetek típusai, amelyek különböznek egymástól a tagsági létszám szerint, a bejegyzési kötelezettség szerint, a megfogalmazott cél szerint, a működési időtartam szerint. Az első kérdés amire tudni kell a választ, véleményem szerint az, hogy ki vagy kik lesznek az alapítók, meg kell határozni a fő cél szerinti tevékenységi kört. Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolása után tudjuk eldönteni, hogy melyik szervezeti forma lesz a megfelelő.

2.1 Civil társaság

A civil társaság egyszerű szervezeti forma, melyet legalább két természetes személy alapíthat. Elsősorban közösségi célú tevékenység végzésére jöhet létre, polgár jogi társasági szerződéssel. A szerződésben meg kell jelölni azokat a célokat, amiket szeretnének megvalósítani, és meg kell jelölni a szerződésben, hogy milyen az együttműködési forma. A szerződésben meg kell jelölni a szervezet képviselőjét is. A civil társaság létrehozásához bírósági bejegyzés nem szükséges, illetve más hatósági bejegyzésre és regisztrációra sem kötelezettek. A folyamatos működéshez elengedhetetlen egy ügyvivő tag, fontos jellemzője ennek a szervezeti formának, hogy nem minősül jogi személynek és a létrehozásához nincs szükség vagyoni hozzájárulás meglétére. Ezeket az információkat megtaláljuk a Civil tv. 5/A §-ában. Fontos az elején tisztázni, hogy a kívánt célt elérve megszűnnek-e vagy nem. Már az alapításkor határozhatnak úgy, hogy megjelölik a megszűnés időpontját, amely vagy a szervezet céljának megvalósulásához, vagy egy előre eltervezett működési időtartamhoz kötött. A megszűnés feltételeit a Civil tv. II. fejezetében találjuk meg.

2.2 Alapítvány (a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével)

Alapítványt akár egy természetes személy is létrehozhat, alapító okirat létrehozásával, amit az Országos Bírói Hivatal vesz nyilvántartásba. Az alapítói okiratban meg kell jelölni a cél szerinti tevékenységet és nyilatkozni kell az alapítványnak jutató vagyonról. Az alapítványok jogi személynek számítanak. Az alapítói okiratban meg kell jelölni az alapadatokon és a cél szerinti tevékenységen, alapítói vagyonton kívül az ügyvezetést ellátó személy, személyek nevét, felügyelő bizottság tagjainak nevét. Csatolni kell az összeférhetlenségre vonatkozó nyilatkozatokat is. Az alapítvány érdekessége még, hogy létrejöhet írásbeli végrendelet vagy öröklési szerződésben foglaltak alapján is.

A benyújtott dokumentumokat a bíróság megvizsgálja és értesítést küld bírósági végzés formájában, ami jogerős, ezzel kapcsolatban fellebbezésnek nincs helye. Az alapítvány kérheti a közhasznú minősítést, ha megfelel a Civil tv. 32/A. §-ban előírt feltételeknek. A közhasznúsági minősítés azért lehet fontos egy alapítvány számára mert ez egyfajta „jogosítvány”, bizonyos kedvezmények igénybeviteléhez. A közhasznúsági fokozathoz természetesen kötelezettségek is társulnak, amik nagyrészt a működés nyilvánosságát szolgálják.

Bevételeiket tekintve néhány jelentős alapítvány:

- Országos Mentőszolgálat Alapítvány
- Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat Közhasznú Alapítvány
- Madárkórház Alapítvány

2.3 Egyesület (a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével)

Egyesületet sokféle cél megvalósítására lehet alapítani. Az egyesület főként azért jön létre, hogy személyek együtt tudjanak működni egy meghatározott közös cél elérése érdekében, a „legalapvetőbb feltétele a tagság megléte” (<https://kocsisszabougyved.hu/mire-szolgalt-az-egyesulet-es-mikor-erdemes-alapitani/>). Az egyesület létrehozásához legalább 10 tagra van szükség, míg az alapítvány vagy nonprofit gazdasági társaság létrehozásához egy személy is elegendő. Az egyesület létrehozásához hozzá tartozik az alapszabály elfogadása. Az alapszabály tartalmazza az egyesület nevét, a megjelölt célokat, amelyre alapították, a székhely címét, a tagok adatait, a tagdíj összegét, a vezető tisztségviselő személyét, valamint a felsoroltakon túl tartalmazza a vagyonnal kapcsolatos rendelkezést is. Az alapszabályt az egyesület döntéshozó szerve, a küldöttgyűlés kell, hogy elfogadja, ha a küldöttgyűlés nem tud összeülni, akkor minden küldöttgyűlési tagnak nyilatkoznia kell az alapszabály elfogadásáról. Az egyesület hivatalosan akkor jön létre, ha a civil szervezetek nyilvántartásában is bejegyzésre került. Az egyesület bevétele származhat az alapcélként meghatározott tevékenység keretében nyújtott szolgáltatás, vagy teljesített termékértékesítés árbevételéből, tagdíjból, valamint gazdasági tevékenység bevételeiből, pályázatokból, adományokból, rendezvényekből, ami természetesen nem osztható fel az egyesületi tagok között, mivel vagyonát a kijelölt célra használhatja fel.

Bevételeiket tekintve néhány jelentős egyesület:

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
- Oltalom Karitatív Egyesület

- Mályi Természetvédelmi Egyesület

2.4 Nonprofit gazdasági társaság

A nonprofit gazdasági társasági forma tulajdonképpen 2007. előtt nem létezett, az elődje a közhasznú társaság volt, amely üzletszerű gazdasági tevékenységet folytathatott ugyan, de csak kiegészítő jelleggel. 2007. évet követően megszületett a nonprofit gazdasági társaság fogalma, az új szabályozás az új Ptk.-ban, valamint a Cégtv. 9/F. §-ban található. A bekövetkezett változások lehetővé tették a nonprofit gazdasági társaságok számára, hogy üzletszerű gazdasági tevékenységet is folytassanak, a megszerzett hasznokat azonban a társaság saját céljaira kell, hogy fordítsa. A Cégtv. sorolja fel, hogy milyen gazdasági társasági formák léteznek, mely szerint „Nonprofit gazdasági társaság bármely társasági formában alapítható és működtethető” (Cégtv.) A nonprofit gazdasági társaság működhet, közkereseti társaság (kkt.), betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.) formában. A felsorolt gazdasági társaságok csak akkor nevezhetők nonprofit gazdasági társaságnak, ha alapításkor a nevébe belefoglalják a nonprofit szót, illetve, ha egy már működő társaság a továbbiakban nonprofit társaságként szeretne működni, akkor a cégbíróság felé erről a tényről változásbejegyzési kérelmet kell benyújtani (1. számú melléklet). A nonprofit gazdasági társaság létesítő okiratában (alapítói okirat, társasági szerződés) hivatkozni kell arra, hogy a gazdasági társaság tevékenységéből származó nyereség nem kerülhet felosztásra a tagok között, a megszerzett vagyon a társaság vagyonát fogja növelni. A nonprofit gazdasági társaságok alapvetően nem nyereség orientáltak.

Néhány nonprofit gazdasági társaság:

- Nemzeti Filmszínház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zrt.
- Magyar Élőzene Művészeti Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

2.5 Külföldi nonprofit szervezetek (USA)

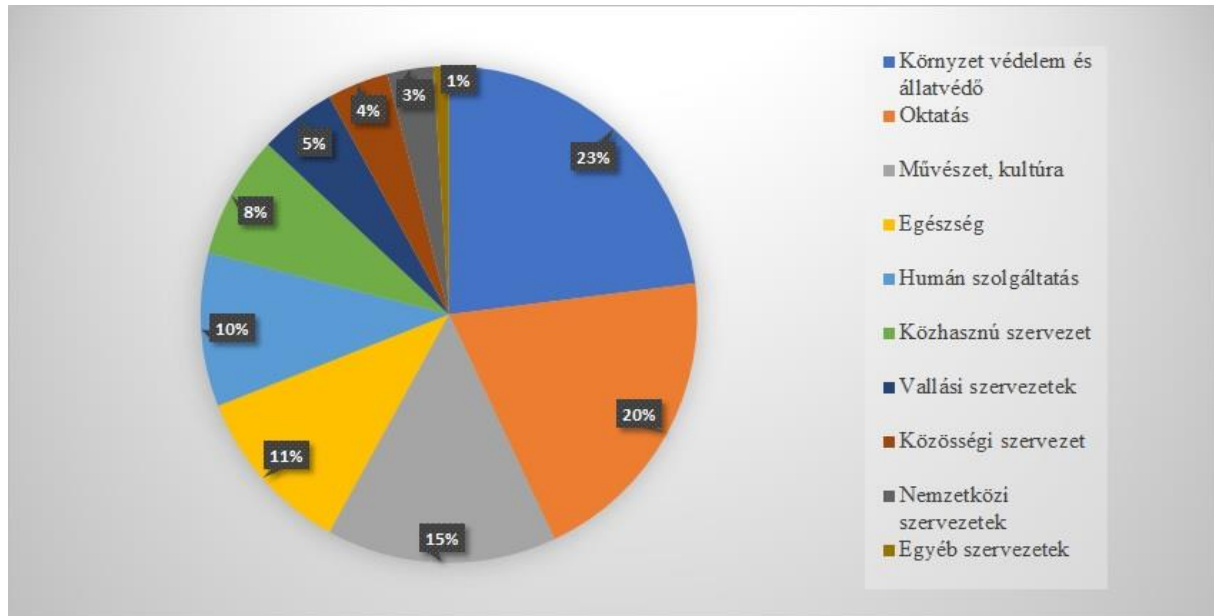
A világon nagyon sok, és sokféle nonprofit szervezet létezik, amit sokféle, különböző cél érdekében hoztak létre, legyen szó tudományról, jótékonyaságról, vallásról, oktatásról, környezetvédelemről, egészségügyről, kultúráról. Az Amerikai Egyesült Államokban ez a szektor igen jelentős gazdasági és társadalmi szereplő, sokféle szolgáltatást végez el, „1,8 millió aktív nonprofit szervezet” (<https://www.causeiq.com/insights/how-many-nonprofits-in-the-us/>) van jelen, mellyel világszerte az első helyen áll. A világon működő nonprofit szervezetek kb. 15% -a az Egyesült Államokban található. Működésüket és céljaikat tekintve hasonlítanak a Magyarországon lévő szervezetekhez. Legfontosabb, hogy a nyereség nem kerül felosztásra a tagok között, hanem a céljaik elérésére használják fel. Egyezőséget mutat az is, hogy bizonyos adókedvezményeket kaphatnak, ha az előírt törvényi feltételeknek eleget tesznek. Az USA-ban alkalmazott International Revenue Code (IRC) 501(c) (3) szakaszban található a speciális adókatégória meghatározása, amely a nonprofit szervezetekre vonatkozik.

A gazdasági szerepüket tekintve elmondható, hogy a munkaerőpiac 10%-a ebben a szektorban dolgozik, ami a GDP közel 6% - át teszi ki, amihez hozzájárul az is, hogy a felnőtt lakosság 25%-a önkénteskedést vállalva segíti a szervezeteket. A fent említett foglalkoztatási arány úgy alakult ki, hogy több mint 20 államban 10% feletti a nonprofit szektorban foglalkoztatottak aránya a teljes foglalkoztatottsághoz képest. Jelentős tényező az is, hogy az Egyesült Államokban működő szervezetek bevételeinek jelentős részét állami támogatás teszi ki, ezen felül még a felnőtt magánszemélyek több mint fele adományoz jótékony célokra illetve, ha teheti akkor részt vesz évente legalább egyszer egy nonprofit szervezet rendezvényén, mint önkéntes segítő. A nonprofit szektorban foglalkoztatottak száma jelentős, ehhez viszonyítva az önkéntesek száma sem elhanyagolható, „70% of the staff at international nonprofits are paid workers, while 29% are volunteers.” (<https://www.zipppia.com/advice/nonprofit-statistics/>).

A nonprofit szervezetek éves bevétele az utóbbi három évben igen jelentős, meghaladta a 2 000 mrd USD-t. Az innovációs folyamatok eredményeképpen, egyre több embert tudnak sikeresen bevonni a tevékenységükbe. Nagymértékű fejlődés ment végbe a nonprofit szervezetek életében, ami mind a bevételek, mind pedig a foglalkoztatottak számának növekedésében megmutatkozik. Az alábbi ábrán látható a már említett 1,8 millió aktív nonprofit szervezet különféle alszektorok szerinti megoszlása. A kör diagramon látható, hogy külföldön a környezet-és állatvédelemmel kapcsolatos tevékenységre alapították a legtöbb szervezetet (23%), amit nagyon kevés különbséggel az oktatás követ (20%). Ez azt jelenti, hogy körülbelül

360 ezer szervezet az oktatási területen tevékenykedik. A 10%-os részarányt meghaladó ágazatok a művészet, kultúra, egészségügy, humán szolgáltatás.

2. számú ábra. Az alszektorok megoszlása 2021.évben

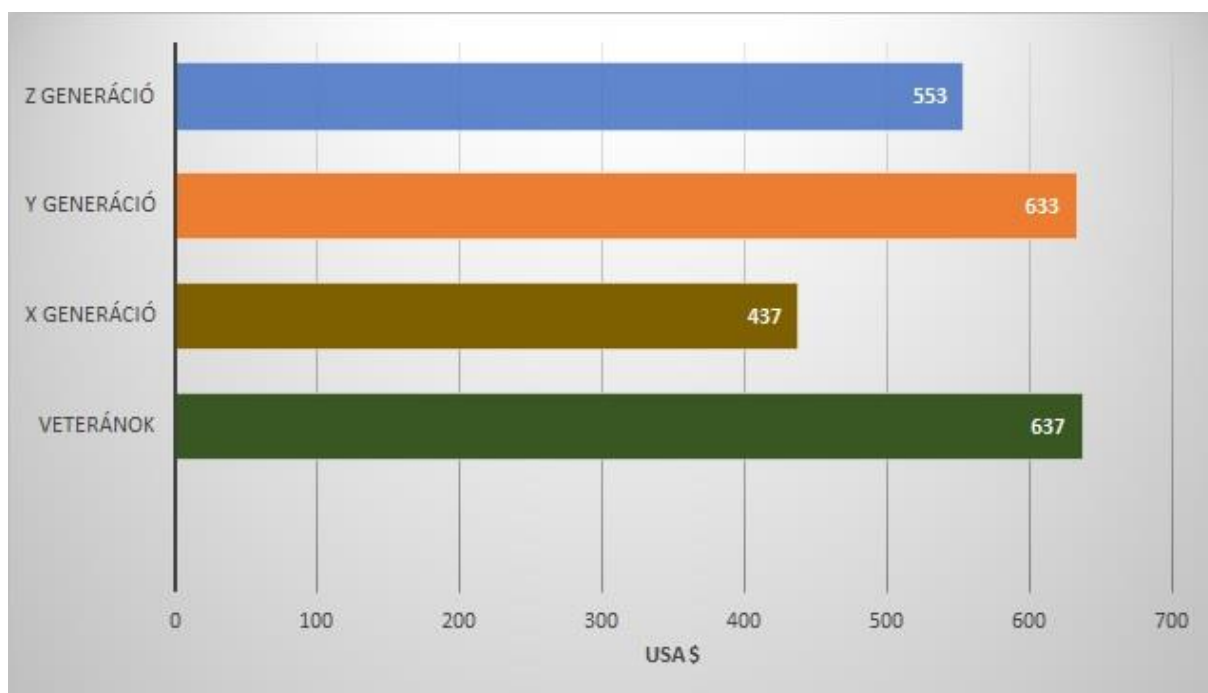

Saját szerkesztés, Forrás: www.statista.com

Ha megnézzük a külföldi nonprofit szervezetek magánszemélyektől származó bevételeit, érdekes információt láthatunk, amikor összevetjük a generációnkénti átlagos támogatási összegeket. Az egyes generációk igen eltérő mértékben viszonyulnak a különböző társadalmi feladatok egyéni támogatásához.

A diagramon négy csoport látható, az első generáció a Veteránok (1946-1964 között születettek), a második csoport az X generáció (1960-1979 között születettek), a harmadik csoport az Y generáció (1980-1994 között születettek), a negyedik csoport a Z generáció (1995-2009 között születettek). A diagram adatai alapján látható, hogy az Y és Veterán csoporthoz tartozó magánszemélyek adományoztak nagyobb összegeket. Véleményem szerint torzulást okozhat, hogy a Veteránok csoportja és az X generáció között 4 év átfedés van. Forintra átszámítva az adatokat (2021.12.31. USD árfolyam) a Veteránok csoportjában az egy főre jutó átlagos adomány összege 207 477 Ft. A fiatal Z generáció átlagos adományozási összege kevesebb, mint 30 ezer Ft-tal marad el a Veteránok adományozási összegétől. A Z generáció és X generáció között nagyobb eltérést figyelhetünk meg, ez a különbség 38 ezer Ft. Érdekes, hogy a fiatalok nagyobb összeggel támogatják a szervezeteket, mint az 1960-1979 között született magánszemélyek.

3. számú ábra. Átlagos adományozási összeg generációnként

Saját készítés, Forrás: <https://www.zippia.com/advice/nonprofit-statistics/>

3. Nonprofit szervezetek szerepe a magyar gazdaságban

Ebben a részben bemutatásra kerülnek a Magyarországon működő nonprofit szervezetek egyes típusai, működési forrásaik, a szektorban foglalkoztatottak és az önkéntes munkát végzők, valamint a jogharmonizáció kérdése.

A nonprofit szervezetek magyar gazdaságban betöltött szerepének elemzéséhez a KSH (Központi Statisztikai Hivatal) 2021. évi adatait (elérhető adatok) használtam (2022. évről nem volt elérhető adtabázis).

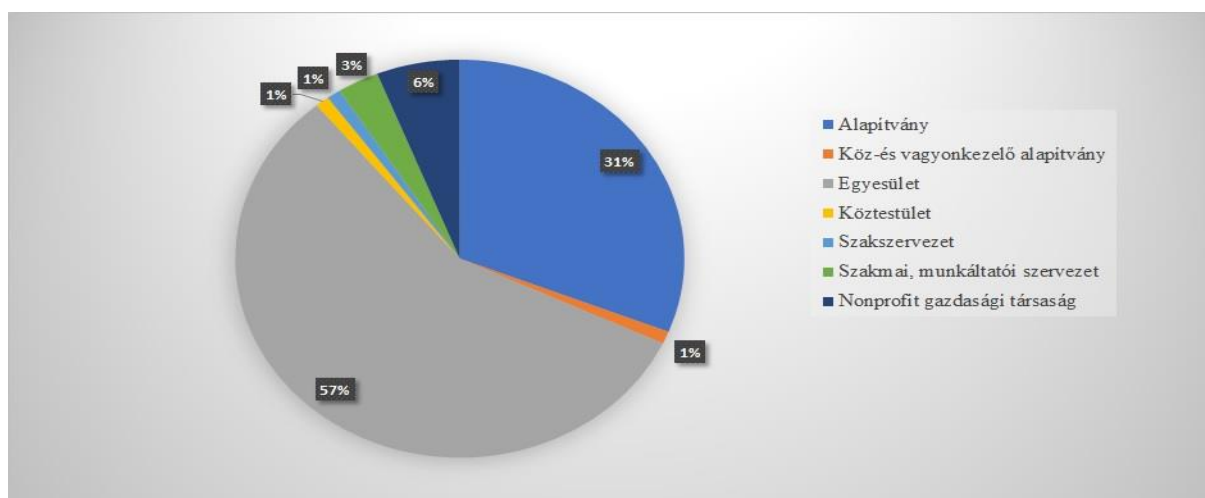
3.1 Civil szervezetek tevékenységi köre

A civil szervezetek közfeladat ellátására irányuló tevékenységi körei lehetnek: az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, egészségügyi rehabilitáció, szociális tevékenység (családsegítés, időskorúak gondozása), kulturális tevékenység (örökség megóvása, műemlékvédelem), nevelés és oktatás (képeségfejlesztés, ismeretterjesztés). Ilyen tevékenységi kör lehet még a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének elősegítése, a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzése, és foglalkoztatásának elősegítése stb.

3.2 Civil szervezetek típusai, régiónkénti megoszlása, működési jellemzők

Az alábbi diagram azt mutatja, hogy a nonprofit szervezetek szervezeti formák szerinti megoszlását tekintve a legjelentősebbek az egyesületek, 57 százalékos (34 811 db), valamint az alapítványok, 31 százalékos (18 728 db). A nonprofit gazdasági társaságok csak 6%-ot tesznek ki a civil szervezeteken számán belül.

4. számú ábra. 2021. évben aktív szervezeti formák megoszlása

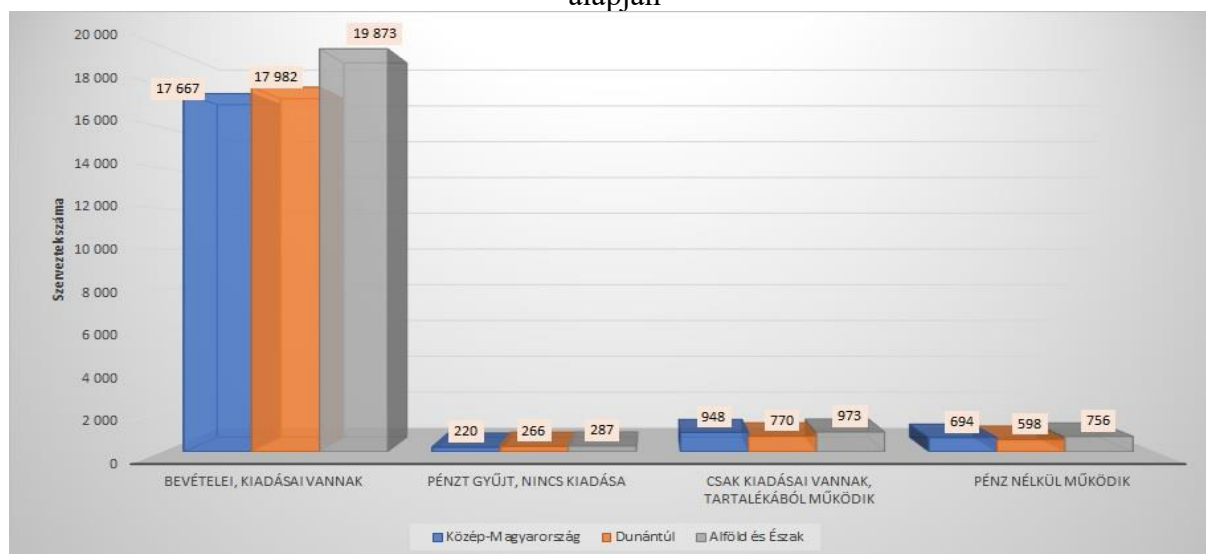
Saját készítés, Forrás: www.ksh.hu

A nonprofit szervezetek területi megoszlása Magyarországon: a Közép-Magyarországon (Budapest, Pest vármegye) működő szervezetek száma lényegesen magasabb a többi régióhoz viszonyítva. A Közép-, Nyugat-, Dél-Dunántúli régiókban működő szervezetek száma 5 000 felett van, de 5 000 felett van a számuk Észak-Magyarországon, Észak-Alföldön és Dél-Alföldön is. Budapest, mint főváros a gazdasági és kulturális központ szerepét tölti be. A lakosság, és a vállalkozások száma mellett a nonprofit szervezetek száma is jelentős, a munkalehetőség a rendelkezésre álló erőforrások és az infrastruktúra miatt.

A nonprofit szervezetek közhasznú jogállást szerezhetnek, ha törvényi feltételeknek eleget tesznek. 2021-ben 61 034 nonprofit szervezetből 13 382 rendelkezett közhasznú jogállással.

Nonprofit szervezetek csoportosítása működési jellemzők alapján: 55 522 db szervezet rendelkezett bevétellel is, és volt kiadása is. A második legnagyobb csoportot alkotják azok a szervezetek, amelyeknél csak kiadási tételek keletkeztek, ebben a formában 2 691 db szervezet működött. Az utolsó előtti nagyobb csoport, a pénz nélkül működő szervezetek, számuk 2 048 db 2021. évben. Az utolsó helyen 773 db olyan szervezet működött, amelyeknek kiadása nem volt, gyűjtésből származó bevétele azonban igen.

5.számú ábra. Nagyrégiós területi megoszlásban a nonprofit szervezetek, a működési jellemző alapján

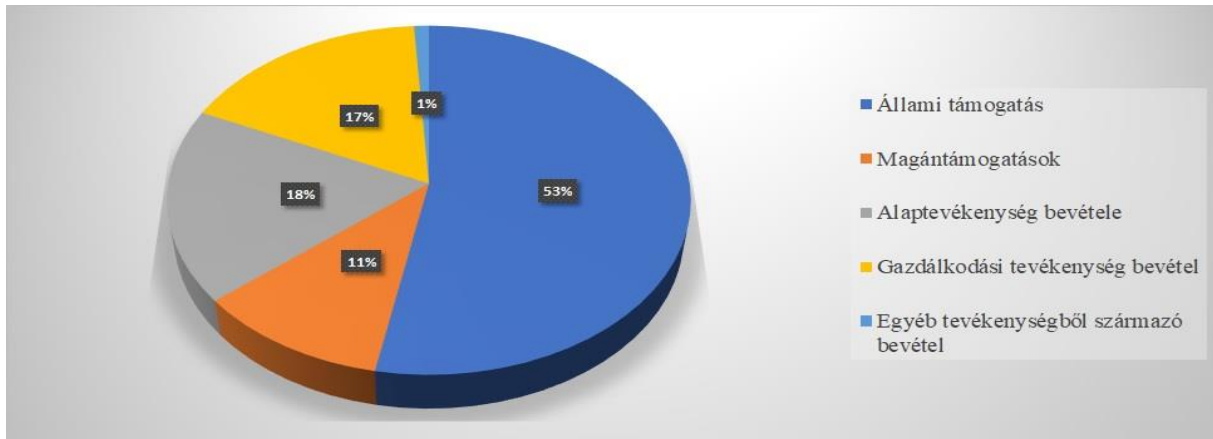
Saját készítés, Forrás: www.ksh.hu

3.3 Bevételek és kiadások

A magyarországi gazdasági tevékenységet leíró bruttó hazai termék (GDP; Gross Domestic Product) értéke hatással van a nonprofit szervezetekre is. A 2021. évet vizsgálva nemcsak a nonprofit szervezetek száma növekedett meg, hanem az év során begyűjtött bevételei is növekedést mutattak, melynek GDP arányos megoszlása 5,38 % volt. A bevételi források

megoszlását ábrázoló alábbi diagramból látjuk, hogy jelentős az állami támogatások összege a többi bevételhez viszonyítva, vagyis a civil szervezetek működése nagy mértékben függ az államtól, a kormányzati támogatások elmaradása nehéz pénzügyi helyzetet okozna a nonprofit szektorban.

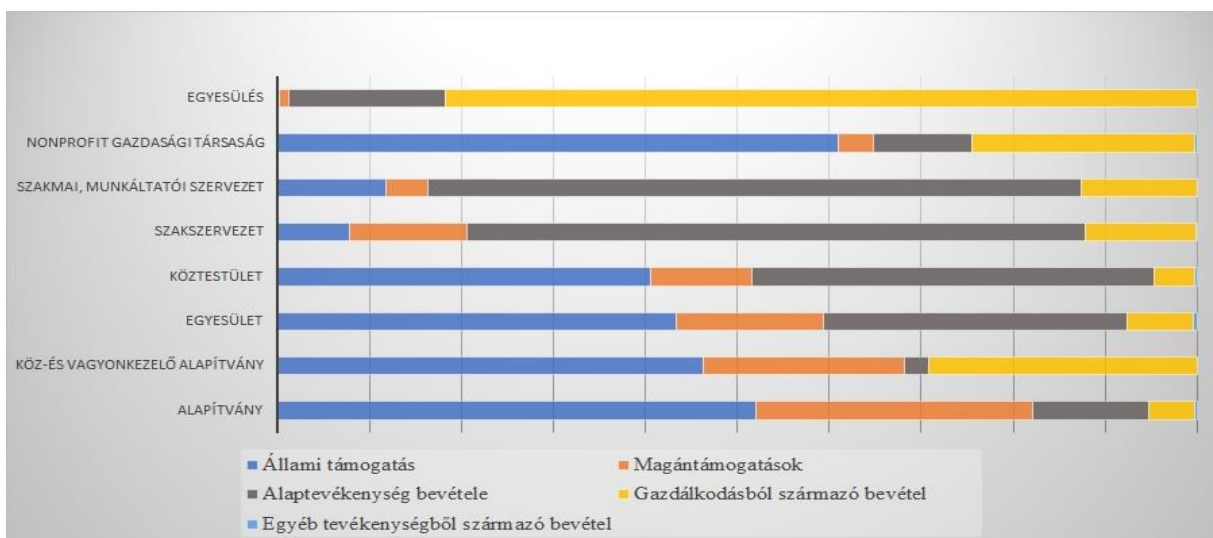
6.számú ábra. 2021.évi bevételi források megoszlása

Saját készítés, Forrás: www.ksh.hu

A következő diagramon szervezeti formánként láthatjuk a bevételek megoszlását. Az alapítványok rendelkeztek 2021. évben a legtöbb támogatási bevétellel, ezt követi a köz-és vagyonkezelő alapítvány, majd a nonprofit gazdasági társaság. Az egyesületek működési forrásait több, mint 80%-ban a gazdálkodásból származó bevételei jelentik. A szakmai szervezetek és a szakszervezetek esetében az összes bevételen belül az alaptevékenység bevétele a legnagyobb arányú. A magántámogatások aránya az alapítványoknál a legmagasabb.

7.számú ábra. Nonprofit szervezetek bevételeinek megoszlása az egyes szervezeti formáknál 2021. évben Magyarországon

Saját készítés, Forrás: www.ksh.hu

A civil szektor fontos gazdasági tényező, a támogatások mellett jelentős az alaptevékenységből és vállalkozási tevékenységből származó bevétele. A nonprofit szervezetek bevétele 2021-ben 2 971 306,4 millió Ft. Működési és fenntartási költségei mellett a nonprofit szervezetek által kiosztott pénzbeli és természetbeni támogatás, segély a lakosság és más szervezetek felé 572 381,8 millió Ft. A nonprofit szektor szolgáltatási tevékenységből származó bevételeinek folyamatos növekedése azt mutatja, hogy „az állam és a versenyszféra mellett - a legjelentősebb gazdasági tényezőként határozzák meg” (<http://www.nosza.hu/kutat/REVkutas/1gazdasag/index.html>). A 2 971 306,4 millió Ft-os bevétel mellett a kiadások összege 3 027 933,7 millió Ft. A kiadások szintje 56 627,3 millió Ft-tal túllépte a bevételek összegét. Az a tendencia, hogy a kiadások összege meghaladja a bevételek összegét, az előző években is megfigyelhető.

8.számú ábra. A nonprofit szervezetek bevételeinek és kiadásainak alakulása (millió Ft)

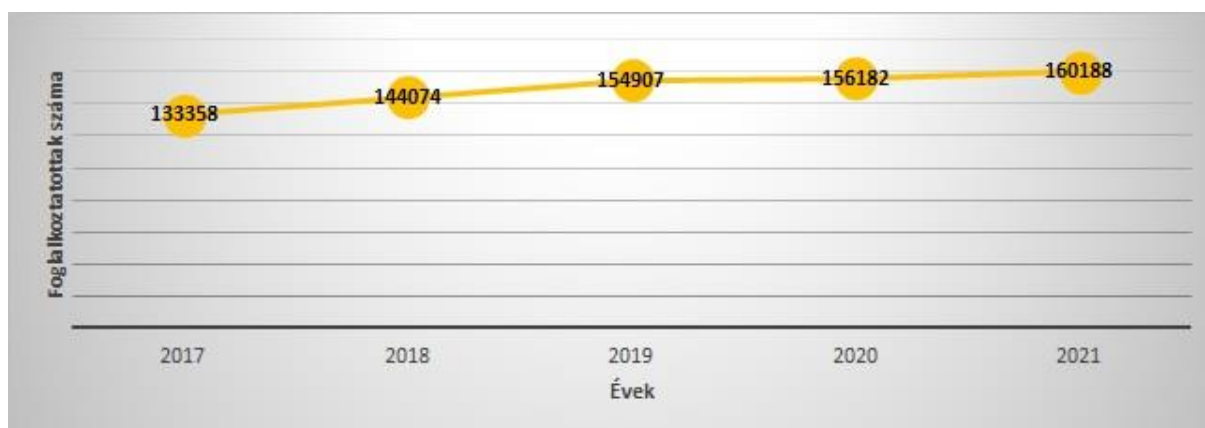
Saját készítés, Forrás: www.stainfo.ksh.hu

3.4 Nonprofit szektorban foglalkoztatottak és önkéntesek

A nonprofit szektor bár nem nagy jelentőséggel, de jelen van a munkaerőpiacon, 2021-ben a foglalkoztatottak száma 4 millió 635 ezer fő volt, amiből a nonprofit szektorban dolgozók száma 3,46%-ot tesz ki (160 188 fő).

A foglalkoztatási számokat nézve látható, hogy az elmúlt 5 évben folyamatos növekedés mutatkozik a nonprofit szektorban dolgozók számában, de a foglalkoztatottak számához viszonyítva nagyon alacsony értéket mutat. Magyarország lakosságához viszonyítva is nagyon alacsony ez az arány.

9. számú ábra. A nonprofit szektorban foglalkoztatottak száma (fő)

Saját készítés, Forrás: www.statinfo.ksh.hu

A nonprofit gazdasági szektorban fontos tényező, hogy a társadalom mennyire fogadja el, és mennyire ismeri a nonprofit szervezetek működését, tevékenységét. A szervezet működésében egyaránt részt vállalnak foglalkoztatotti jogviszonyban és önkéntes segítőként tevékenykedő személyek („nonprofit szervezet tevékenységét ellenszolgáltatás vagy más egzisztenciális érintettség nélkül, saját munkájával, közreműködésével, tevékenységével segítő magánszemély” Bíró Endre – Nonprofit szektor analízis 51. oldal). Az önkéntesek bevonása, illetve a felajánlások jelentős tényezőt jelentenek a nonprofit szervezetek számára. Vannak kisebb szervezetek, amelyek ilyenfajta segítség mellett tudnak csak fennmaradni, és tudják folytatni tevékenységüket. Az elmúlt években az önkéntesek száma változó értéket vett fel. Megvizsgálva az elmúlt 15 év időszakát megállapítható, hogy az önkéntesek száma 400 ezer fő felett alakult. 2017-ben nagymértékű csökkenés következett be, 54 ezer ember felhagyott az önkénteskedéssel. Ennek a visszaesésnek egyik oka az, hogy az adott évben 465 nonprofit szervezet szűnt meg, és így ezen szervezetek önkéntesei nem tevékenykedtek tovább más szervezeteknél. A 2017. évet követő időszakban az önkéntesek száma ingadozó volt, de a 400 ezres határértéket nem sikerült újra elérni, vagy átlépni. Az utolsó ismert időszakban (2021. év) az önkéntesek száma 387 240 fő volt, ami a foglalkoztatottak számának több, mint a duplája. Az önkéntesek száma és foglalkoztatottak számának az aránya alapján megállapítható, hogy a szektorban sokkal több az önkéntes tevékenységet végző ember. A foglalkoztatottak számának és az önkéntesek számának alakulását az alábbi ábra mutatja.

10.számú ábra. A nonprofit szektorban dolgozó foglalkoztatottak és önkéntesek számának változása

Saját készítés, Forrás: www.statinfo.ksh.hu

3.5 Nemzetközi jogharmonizáció

Az Európai Unió figyelemmel kíséri a nonprofit szervezetek működését. Megjegyzi, hogy a nonprofit szervezetek nem rendelkeznek egységes uniós jogi formával, nagyok a gazdasági, politikai és kulturális eltérések az egyes tagállamok között, mindez nehezíti a nonprofit szervezetek határon túli együttműködését. Hangsúlyozza, hogy létre kellene hozni új jogi formát (európai egyesület), amely egységessé tenné az irányításra, átláthatóságra és elszámoltathatóságra vonatkozó szabályokat. A nonprofit szervezetek tevékenységéhez és szolgáltatásaihoz megfelelő piaci feltételeket is ki kell alakítani. A közhasznú jogállás feltételeit is próbálják jogharmonizálni. Ezen állásfoglalások a 2020/2026(NL) eljárási számú kérelemben találhatóak meg, melynek az eljárása befejeződött. Az előterjesztés elfogadásra került 2022. februárjában.

([https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2026\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2026(INL)))

4. Nonprofit szervezetek gazdálkodása, adózási kérdések, sajátosságok

A nonprofit szervezetek gazdálkodása alapvetően az alapító okiratban meghatározott, alaptevékenységként (cél szerinti) megjelölt cél(ok) megvalósítására irányul. A kitűzött feladatok elvégzéséhez meg kell teremteni a szükséges erőforrásokat. Civil szervezet nem hozható létre olyan célból, mint egy gazdasági társaság. Vállalkozási tevékenység kizárólag közvetett célú lehet, hogy forrást teremtsen a cél szerinti tevékenység ellátásához.

4.1 Bevételek elszámolása

A nonprofit szervezetek bevétele két részre bontható, az alaptevékenységből származó és a vállalkozási tevékenységből származó bevételre. A két felsorolt tevékenységből származó bevételre vonatkozóan szigorú előírások vannak (Civil tv. V. fejezet 8. cím), ezen kívül a 350/2011. (XII.30.) Kormányrendeletben találjuk meg az adománygyűjtés, illetve a közhasznúság egyes kérdéseit illető előírásokat. A Civil tv. 17. § (1) bekezdésében az alábbi szabályt olvashatjuk – „A civil szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonaival önállóan gazdálkodik, civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható.” (Civil tv.). A nonprofit szervezet az alaptevékenység mellett végezhet gazdasági- vállalkozási tevékenységet, de ezt nem elsődleges céllal, ez nem veszélyeztetheti a cél szerinti tevékenység végzését. Az önállóan gazdálkodó nonprofit szervezetnek felelős gazdálkodást kell folytatnia a folyamatos működés érdekében. A Civil tv. 2.§ (10-11.) bekezdései megfogalmazzák a gazdálkodó tevékenységet – „ami azon tevékenység összesége, amelyek a civil szervezetek vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek” (Civil tv.) - és meghatározza a gazdasági -vállalkozási tevékenység lényegét – ami gazdasági-vállalkozási tevékenységnek azon része mely „jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység” (Civil tv.), kivéve az adomány (ajándék) elfogadása, létesítő okiratban megfogalmazott cél szerinti tevékenysége, pénzeszközök betétbe, értékpapírba való elhelyezése, társasági részesedés megszerzése, illetve az ingatlan megszerzését, használatba történő átengedése. Az ingatlanokkal kapcsolatos szabályok 2015. évben megváltoztak. Korábban az ingatlan bérbeadás például vállalkozási tevékenységnek minősült. Az ingatlanokkal és befektetési tevékenységgel kapcsolatos bevételeket a beszámoló eredménykimutatásában az alaptevékenység oszlopában szerepeltetjük. Ezen tevékenységekből származó bevételeket a cél szerinti tevékenység megvalósítására kell

fordítani. Amennyiben nincs elegendő forrás az adott cél szerinti tevékenység végzéséhez, a nonprofit szervezetek is élhetnek a hitelfelvétel lehetőségével, vagy visszatérítendő támogatást vehetnek igénybe, de olyan mértékben, ami az alaptevékenység elvégzését nem veszélyezteti. Ha veszélyben van az alaptevékenység ellátása, akkor nem élhetnek ilyen kötelezettség vállalással. A lehetőség csak abban az esetben áll fenn, ha a visszatérítendő összeget képes lesz visszafizetni és a felvenni kívánt összeg nem haladhatja meg a szervezet meglévő vagyonának összegét. (350/2011.(XII.30.) Korm. rendelet 4. § (4)).

Hitelfelvételhez az ügyvezetésnek felelős döntéseket kell hoznia, figyelemmel a gazdálkodás eszközeinek és forrásainak egyensúlyára. Megfelelő költségvetési tervnek, számviteli beszámolóknak és egyéb dokumentációnak (közbenső mérleg, eredménykimutatás) kell alátámasztania a hitelfelvétel, illetve visszatérítendő támogatás igénybevételenek szükségességét.

Bevételek csoportosítása:

Alapcél szerinti tevékenység bevételei

- tagdíj, alapítótól nem vagyoni hozzájárulásként kapott adomány,
- központi költségvetésből kapott támogatás,
- elkülönített állami pénzalapokból kapott támogatás,
- helyi önkormányzatoktól kapott támogatás
- felajánlott SZJA 1%

A megfelelő besorolás érdekében figyelembe kell venni a létesítő okiratban rögzített célok elérése érdekében feltüntetett, végezni kívánt tevékenységet, amit a civil szervezet alapcéljának nevezünk. Létezik egy olyan gondolat, hogy vállalkozási tevékenységnek minősül az a tevékenység, melyért pénzt szednek be. Ez téves meghatározás, mert nincs olyan jogszabályi előírás, hogy a nonprofit szervezeteknek ingyen kellene az alaptevékenységét ellátnia. A nonprofit szervezetnek alapvetően nem célja, hogy profitot termeljen, éppen a megjelölt cél az elsődleges a működésében, így elvárható, hogy bevételei arányosak legyenek a felmerülő költségekkel. A vállalkozási tevékenység fogalmának meghatározására nem találunk jogszabályi előírást. Azok a tevékenységek minősülnek vállalkozási tevékenységnek, amelyek nem közvetlenül a kijelölt szervezeti célt szolgálják, hanem kifejezetten forrás megszerzését jelentik a szervezet számára.

Nagyon fontos az alaptevékenység és vállalkozási tevékenység bevételeinek meghatározáshoz, elkülönítéséhez, hogy be tudjuk sorolni a végezni kívánt tevékenységeket a megfelelő kategóriába. A nonprofit szervezet feladata, hogy az alapító okiratban meghatározott

alaptevékenységek alapján precízen meghatározza, hogy mely bevétele tartozik az alaptevékenység bevételeihez és mely bevétele tartozik a vállalkozási tevékenység bevételeihez. Ugyanazon feladat elvégzéséből származhat alaptevékenységhez kapcsolódó, és vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó bevétele is. A nonprofit szervezetek vállalkozási tevékenységből származó bevételeit külön kell bemutatni az eredménykimutatás „Értékesítésre nettó árbevétele” soron a 11. számú ábra mutatja.

11.számú ábra. Nonprofit szervezetek bevételeinek bemutatása az eredménykimutatásban

Megnevezés	Alaptevékenység		Vállalkozási tevékenység	
	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév
Értékesítés nettó árbevétele				

Saját készítés, Forrás: 479/2016. (XII. 28.Korm. rendelet)

A könyvelési rendszert, a belső analitikákat úgy kell kialakítani, hogy az alaptevékenység és vállalkozási tevékenység bevételi kategóriái egyértelműen elkülönüljenek egymástól. További alábontás is szükséges lehet részletesebb információ szolgáltatásához.

4.1.1. Bevételek elszámolása és az áfa

Az Áfa tv. nem ad egyértelmű információt a civil szervezetek számára, nem kezeli eltérően a vállalkozásoktól. Az Áfa tv. előírásainak alkalmazása szempontjából nincs különbség abban, hogy az adott tevékenységet cél szerinti tevékenységként, vagy vállalkozási tevékenységként végzi. A cél szerinti tevékenységek is lehetnek adókötelesek. Az adóalany meghatározását megtaláljuk az Áfa tv. 5. § (1) bekezdésében, miszerint minden olyan jogképes személy ide sorolható, aki a saját neve alatt folytat gazdasági tevékenységet, tekintet nélkül annak céljára és eredményére. A gazdasági tevékenység fogalmát az Áfa tv. 6. § (1) bekezdésben találjuk meg. Fontos kérdés, hogy az egyes tevékenységekből származó bevételek megszerzése során mikor kell áfát felszámítani és számlát kiállítani. Célszerű az alapító okiratban meghatározni, hogy melyek azok a termékek és szolgáltatások, melyeket a nonprofit szervezet a célja elérése érdekében értékesít és meghatározni azt, hogy mikor válik ugyanannak a terméknek vagy szolgáltatásnak az értékesítése vállalkozási tevékenységgé. A 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről (Art) 16. §-ban és 1. számú mellékletében találunk az adókötelezettségekkel kapcsolatos részletes szabályozást.

A nonprofit szervezet nyilvántartásba vételekor nyilatkozni kell az áfabeli jogállásról:

- Áfa tv. hatálya alá tartozás

- Alanyi mentesség (Áfa tv. 187. §)
- Adó alóli mentesség a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel (Áfa tv. 85. §)
- Adó alóli mentesség a tevékenység egyéb sajátos jellegére (Áfa tv.86. §)
- Egyéb sajátos jellegére tekintettel adómentes tevékenység esetén adókötelessé tétel (Áfa tv. 88. §)

Az áfabeli jogállás megváltoztatása a naptári év végéig (december 20.) lehetséges.

Bizonyos tevékenységek általában vállalkozási tevékenységnek minősülnek:

- hirdetés, szponzoráció
- cél szerinti tevékenységgel össze nem függő termék, szolgáltatás értékesítése
- az ingóság bérbeadása

A közérdekű jellegére, egyéb sajátos jellegére tekintettel adómentes tevékenységeket tárgyi adómentes tevékenységnek is nevezzük. Közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenység például a szakképzésről szóló törvény alapján szervezett szakmai oktatás és szakmai képzés, tanulmányi és tehetséggondozó verseny szervezése és lebonyolítása, humán egészségügyi ellátás keretében teljesített szolgáltatás nyújtás és az ahhoz kapcsolódó betegápolás, betegszállítás, valamint az azokhoz szorosan kapcsolódó termék értékesítés.

Áfa mentes tevékenység egyéb sajátos jellegére példa: az ingatlan bérbeadás (Áfa tv. 86. § (1) bekezdés l) pontja), ingatlan értékesítés (Áfa tv. 86. § j), k) pontja). Mind az ingatlan bérbeadásra, mind az ingatlan értékesítésre választható az Áfa tv. 88. § (1) bekezdése alapján az Áfa tv. hatálya alá történő tartozás.

Az alanyi adómentesség értékhatára jelenleg éves szinten 12 millió Ft árbevétel (Áfa tv. 188. § 2) bekezdés). A korábbi években ez az értékhatár jóval alacsonyabb volt, 2013-2016 időszakban 6 millió forint, 2017-2018-ig 8 millió forint, 2019-től 12 millió forint. 2024-től várhatóan 18 millió forint lesz az alanyi mentesség határa. A bevételi értékhatárt időarányosan kell figyelembe venni. Amennyiben az árbevétel évközben meghaladja ezt az értékhatárt az alanyi adómentesség megszűnik, a bevételekről áfát is tartalmazó számlát kell kiállítani.

Az értékhatár figyelésénél minden számla összegét be kell számítani, függetlenül attól, hogy az megfizetésre került-e vagy sem. Az alanyi adómentesség felső értékhatárába nem számít bele a tárgyi eszköz értékesítése, vagyoni értékű jog átengedése, a közérdekű tevékenység alapján, és az egyéb sajátos jellegű mentes tevékenység alapján szerzett bevétel.

Annak a nonprofit szervezetnek, aki kizárólag a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel végez adómentes tevékenységet, és ezt bejelentette az adóhatóságnak, nem kell adóbevallást benyújtania, de nem jogosult az általános forgalmi adó levonására sem.

Amennyiben egy nonprofit szervezet tárgyi mentes tevékenység mellett Áfa tv hatálya alá tartozó tevékenységet is végez, bevallásában az áfát arányosítással számolja el. (Áfa tv. 123. §)

4.1.2. Bevételek és számlázás

Az adóalanyoknak az értékesítésről számlát kell kiállítaniuk. Az Áfa tv. 165. §-a mondja ki, hogy mikor nem kell számlát kibocsátani:

- közérdekű jellegére adómentes tevékenység esetén (számviteli bizonylat kiállítása szükséges)
- ha a vevő nem jogi személy és nem kéri a számla kiállítását, valamint az ellenérték nem éri el a 900 ezer forintot (nyugtát kell adni)

Számlát kell kiállítani:

- ha a vevő jogi személy
- magánszemély, de banki utalással fizet
- magánszemély és készpénzes fizetése meghaladja a 900 ezer forintot
- számla kiállítását kéri a magánszemély

A tagdíjbevételekről nem kell számlát kiállítani, mert az Áfa tv. 85. § (1) bekezdés l) pontja szerint ez a tevékenység közérdekű jellege miatt mentes az adó alól, de számviteli bizonylatot ki kell állítani.

A számviteli bizonylat formai és tartalmi követelményeit a Számviteli törvény tartalmazza. Ez alapján számviteli bizonylat minden olyan gazdálkodó által készített okmány, amely egy gazdasági esemény megtörténtét, elszámolását támasztja alá. Az ilyen bizonylatoknak alakilag és formailag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie, a világosság alapelvét betartva.

Számviteli bizonylat lehet a számla, a szerződés, megállapodás, kimutatás, bankkivonat, egyéb hivatalos feljegyzés is.

Fontos, a tagdíj befizetési kötelezettség teljesítésének bizonylatolása, a bankkivonatok vagy feljegyzésekben lévő információk nem biztos, hogy megfelelőek.

A nonprofit szervezet is igényelheti a közösségi adószámot, ha vannak határon átnyúló tevékenységei. Közösségi adószám a „23T201CSZ” nyomtatványon kérhető az adóhatóságtól (2. számú melléklet). A közösségi adószám megegyezik az adószám első nyolc számjegyével, de az első két helyen a tagállamok jelzése szerepel, Magyarországot tekintve ez a jelzés a HU. Európai Unión belül történő számlázásoknál a közösségi adószámot fel kell tüntetni.

A Számviteli törvényben van meghatározva, hogy a számlának milyen tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelnie, amit egy leegyszerűsített számlakép mutat. (Számv. tv. 167. §)

12. számú ábra. Számla adattartalma

Megnevezés	Számla sorszáma
Bizonylat kiállító (neve, címe, adószáma)	Megrendelő (neve, címe, adószáma)
Fizetési mód megjelölése (készpénz, átutalás)	Bizonylat kiállításának időpontja, Teljesítési időpontja
Gazdasági esemény megjelölése áfa tartalmának megfelelően	
Adóalapja	Érték
Áfa összege	Érték
Számla végösszege	Érték

Az említett megfelelésen kívül 2020. július 1-jétől kezdődően bevezetett hatósági intézkedések értelmében, minden kiállított számláról, amennyiben azt egy másik belföldi adóalany felé állították ki, adatszolgáltatási kötelezettséget kellett teljesítenie a nonprofit szervezetnek is. Aki számlázásához papír alapú számlatömböt használt, arra más szabályok vonatkoztak, manuálisan kellett adatszolgáltatást teljesíteni a NAV online felületén áfa tartalomtól függően 1 vagy 4 napon belül. Amennyiben a számla áfa tartalma elérte az 500 ezer forintot, 24 órán belül kellett adatszolgáltatást teljesítenie, egyéb esetben 4 napon belül.

2021. január 1-jétől a magánszemélyek és külföldi adóalanyok felé kiállított számlákról is, annak áfa tartalmától függetlenül adatot kell szolgáltatni a NAV Online Számla felületén keresztül. Az a szervezet, aki már elektronikus számlázó rendszert használt, az egyszerű beállítással eleget tudott tenni ennek a kötelezettségnek.

A kézi számlatömb használata, és az, hogy az adózó egyszerre hány számlázóprogramot vagy hány kézi számlatömböt használ nincs korlátozva.

2020. július 1-jétől a számlákat a teljesítést követő 8 napon belül kell kiállítani.

Továbbra sem kell adatot szolgáltatni az Online Számla felületen keresztül a számviteli bizonylatokról és nyugtákról.

4.1.3. Kiemelt bevételek

4.1.3.1 Tagdíjak, alapítói befizetések

A **tagdíj** az egyesületek bevételeinek egy különös formája, mert az egyesületben lévő tagi jogviszonyhoz köthető, tulajdonképpen a tag hozzájárulása a működéshez. A 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet a tagdíjbevételeket az egyéb bevételek közé sorolja. A tagdíjak elszámolásánál problémás lehet, hogy a tárgyévre előírt tagdíjat megfizetik a tárgyévben vagy nem, mikor lesz bevétel. Nincs pontos előírás ezzel kapcsolatban, a gyakorlat az, hogy pénzügyi teljesítéskor számolják el bevételként a megfizetett tagdíjakat. Nem alkalmazzák a Számviteli törvény szerinti időbeli elhatárolást. A költségvetési terv kialakítására mindez hatással lehet. Kötelező kamarai tagság esetén a meg nem fizetett tagdíjakat a tagokkal szembeni követelésként kell előírni.

Alapítói befizetés érintheti a saját tőke összegét, a mérlegben az induló tőke (479/2016 (XII. 28. Korm. rendelet 23. § (2) bekezdés). Induló tőke az alapítótól az alapításkor kapott, illetve a vagyon növekedése érdekében pótlólag rendelkezésre bocsátott vagyon, valamint az új csatlakozók által rendelkezésre bocsátott vagyon összege (pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás), a bírósági határozat jogerőre emelkedés napjával. Alapítói befizetés irányulhat fejlesztési célokra vagy működési célokra, ebben az esetben eredmény kategória lesz (Egyéb bevétel). Mindig tisztázni kell, hogy a befizetés milyen jogcímen érkezik.

4.1.3.2 Támogatások

A támogatási bevételhez általában valamilyen pályázat vagy egyedi döntés alapján jut egy szervezet. Meghatározott cél és elszámolási kötelezettség kapcsolódik hozzá. Nem megfelelő felhasználás és elszámolás esetén visszafizetési kötelezettség merül fel.

A támogatásokat különböző szempontok alapján lehet csoportosítani: finanszírozás fajtája, támogatás forrása, támogatás célja.

Támogatások finanszírozás szerinti csoportosítása

- vissza nem térítendő támogatás
- visszatérítendő támogatás

Vissza nem térítendő támogatást mindig valamilyen költség vagy ráfordítás ellentételezésére adják. Például: bér, és járulék támogatás. A pályázat kiírója által megszabott beszámolási szabályokat kell betartani, a nem megfelelő felhasználás és elszámolás mindig visszafizetési kötelezettséggel vagy a kiutalás visszatartásával jár. A teljes elszámolásig nem biztos, hogy bevétellé válik, időbeli elhatárolást lehet alkalmazni.

A visszatérítendő támogatás gyakorlatilag egy kamatmentes kölcsön, hitel, amit meghatározott célra adnak, de a támogatási időszak végén visszafizetési kötelezettség van. Gyakorlatilag likviditási problémák megoldását jelentheti. Ezeket a támogatásokat a kötelezettségek között kell kimutatni.

A vissza nem térítendő támogatás az elszámolás tekintetében lehet elő- vagy utófinanszírozott. Az utófinanszírozott támogatás esetén lehet, hogy pénzügyi előleget nyújtanak, majd a támogatási időszak lezárásakor a különbözet elszámolásra kerül. A ténylegesen felmerült költségeket és ráfordításokat utólag is finanszírozhatják.

Támogatások forrás szerinti csoportosítása

- központi költségvetési támogatások (külön: normatív támogatás)
- helyi önkormányzati támogatás (külön: normatív támogatás)
- Európai Unió költségvetéséből kapott támogatás
- más államtól kapott támogatás
- nemzetközi szervezetektől kapott támogatás
- átutalt SZJA 1% támogatás
- közszolgáltatási bevétel

Támogatás cél szerinti csoportosítása

- működési célokra kapott támogatások
- meghatározott cél szerinti támogatás
- fejlesztési támogatások
- továbbutalásos támogatás

A támogatások elszámolása

A támogatások könyvviteli elszámolásánál fontos szempont, hogy a felmerült költségek kimutatása összhangban legyen a támogatásból származó bevétellel (munkaszámok alkalmazása, költséghelyek megjelölése stb.). A Számviteli Politikában fontos ennek szabályozása, az összemérés és világosság elvének alkalmazása. Költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatásokat az Egyéb bevételek között kell elszámolni akkor, ha tárgyévvel megelőző évhez kapcsolódik, és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezték (Számv. tv. 77. § (2) bekezdés). A 2017-es üzleti évre először lehetett alkalmazni a támogatások tárgyévi Egyéb bevételként történő kimutatását abban az esetben is, ha azt pénzügyileg nem rendezték a mérlegkészítésig, de a pályázati elszámolás a támogatási szerződéssel összhangban megtörtént, és az elszámolásokat a támogató el is fogadta.

A fejlesztési célú támogatásokhoz kapcsolódik a halasztott bevételként történő elszámolási kötelezettség. A bevételt át kell vezetni a passzív időbeli elhatárolások (halasztott bevétel) közé és így kell kimutatni a tárgyév mérlegében. A fejlesztéssel megvalósított eszköz bekerülési értékének költségként, ráfordításként történő elszámolásával egyidejűleg kell feloldani a halasztott bevételt az Egyéb bevételekkel szemben.

A kapott támogatások felhasználásánál, elszámolásánál megállapított szabálytalanság esetén előfordulhat, hogy a kapott támogatás összegét, vagy a támogatás egy részét vissza kell fizetni. A visszafizetett támogatásokat a könyvvezetésben a Számv. tv. 81. § (2) bekezdés o) pontja értelmében az Egyéb ráfordítások között kell elszámolni.

A támogatás tekintetében beszélni kell még a bevételeknek az Áfa törvény szerinti megítéléséről. Eltérő lehet az áfa szerinti kezelés a támogatás célja szerint. Amennyiben a kapott összeg közvetlenül befolyásolja egy termék értékesítésének vagy egy szolgáltatás nyújtásának az árát, akkor ez a támogatás áfa köteles tétel lesz, aminek jogszabályi háttere az Áfa tv. 65. §-a. (Erre jó példa lehet az, ha egy szervezet a támogatást egy rendezvény lebonyolítására kapja, amit csak arra használhat fel, így az befolyásolni fogja a rendezvény belépőjegyének az árát.) Amennyiben a megkapott támogatás és a termékértékesítés vagy szolgáltatás nyújtás ára között közvetlen kapcsolat nincs, akkor nem köthető hozzá áfa fizetés. Erre jó példa lehet, hogy amennyiben a szervezet működési célú támogatást kap, akkor ez közvetlenül árat nem befolyásol.

Továbbutalási céllal kapott támogatás

A továbbutalásos pályázati konstrukció olyan megoldás, amikor egy szervezet nem egyedül pályázik, hanem két vagy több szervezet működik együtt, ezt konzorciumnak nevezzük. A pályázatra az egyik szervezet benyújtja a kérelmet, és a szükséges dokumentumokat, melyben megjelöli a többi résztvevő szervezetet is. Megjelöli azt is, hogy ki milyen feladatot fog elvégezni, ki végzi közvetlenül a cél szerinti tevékenységet, és azt is, hogy várhatóan milyen költségeik merülnek majd fel.

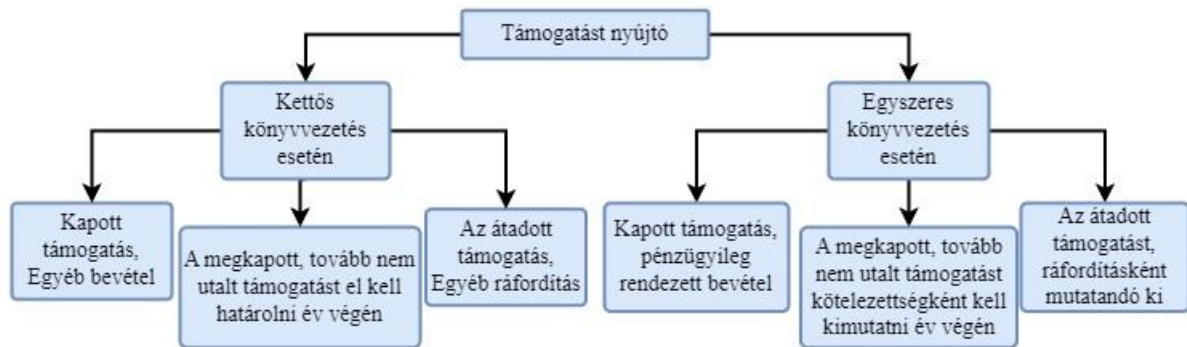
Továbbutalási céllal kapott támogatás az is, amikor egy fenntartó kapja meg közvetlenül a támogatást, melyet az általa fenntartott intézmény számára maradéktalanul tovább kell utalnia. Például egy iskola fenntartója egy szakszervezet, a szakszervezet kapja az iskolának járó normatív támogatást, amelyet tovább utal az iskola számára (az iskola külön jogi személy).

A 479/2016 (XII. 28.) Korm. rendelet 13. § (4-5) bekezdésében található a tovább utalt támogatások elszámolása kettős könyvvezetés és egyszeres könyvvezetés esetén.

Az alábbi ábrán látható, hogy a tovább utalt támogatások számviteli nyilvántartásban történő rögzítése hogyan történik a teljesítmény elv alapú kettős könyvvitel rendszerében, és hogyan

történik a pénzforgalmi szemléletű egyszeres könyvvitel rendszerében. A kettős könyvvezetést alkalmazó nonprofit gazdasági társaság elhatárolja a még tovább nem utalt összeget, míg az egyszeres könyvvezetés esetén a fel nem használt összeg a kötelezettségek között jelenik meg.

13.számú ábra. Támogatás nyújtás elszámolása

Saját készítés, Forrás: 479/2016 (XII. 28.) Korm. rendelet

4.1.3.3 Adományok, felajánlás az szja 1%-ból

Az adomány fogalmának a meghatározása megtalálható a Civil törvényben, valamint a 350/2011 (XII. 30.) Kormányrendeletben, a két jogszabályi fogalom meghatározás között különbség van. A Civil törvényben meghatározott fogalom alapján adomány, a szervezet létesítő okiratában szereplő céljaira juttatott eszköz vagy nyújtott szolgáltatás, melyet ellenszolgáltatás nélkül kap. A kormányrendelet szerint az adomány ellenszolgáltatás nélküli pénzbeli vagy természetbeni juttatás. Értékhatárt is szab a kormányrendelet, mely szerint, ha az adományozott dolog vagy a szolgáltatás értéke nem haladja meg az aktuális minimálbér 25%-át, akkor az nem nevezhető ellenszolgáltatásnak, vagyis adománynak nevezzük. Az adománynak fontos jellemzője, hogy önkéntes módon történik a nyújtása. A számviteli nyilvántartásokban könyv szerinti értéken kell szerepeltetni, ennek hiányában a számviteli törvény értelmében a szokásos piaci értéket veszi fel. Ebbe a kategóriába sorolandó a magánszemélyek által felajánlott 1% is, melyet külön fogok bemutatni, mert véleményem szerint figyelemre méltó, hogy az emberek milyen nagy mértékben tudják támogatni a különféle társadalmi célokat a sok apró mértékű felajánlással. Erről minden évben a személyi jövedelemadó bevallások benyújtásakor dönthetnek a magánszemélyek. A nonprofit szervezetek ebben az időszakban meglehetősen komoly kampányt folytatnak az 1%-os adóösszegek begyűjtésére. Az adományokat már sokféleképpen gyűjthetik a nonprofit szervezetek, mely formákból párat szeretnék megemlíteni. Klasszikus forma, amikor egy adomány gyűjtési helyen várják a csomagokat, illetve különféle természetbeni adományokat. A

másik mód az internetes, telefonos, és postai megkeresések, felhívások tétele, mellyel a nonprofit szervezet a tevékenységét hirdetve támogató érzelmű személyeket igyekszik megnyerni. Az emberek ilyen típusú elérése talán most a legnépszerűbb. Az is előfordul, hogy egy előre elkért magáningatlan ad helyett az adománygyűjtésnek, melyhez a tulajdonos előzetes hozzájárulása kell.

Az adományokból származó bevételek Áfa tv. szerinti megítélését illetően az Áfa tv. 11. § (3) bekezdése, valamint az Áfa. tv. 14. § (3) bekezdése az irányadó. A két törvényi előírás szabályozása alapján nem minősül értékesítésnek a kapott közcélú adomány, vagyis nem keletkezik áfa felszámítási kötelezettség. A közcélú adomány fogalmának történő megfelelésnek különféle kritériumai vannak, melyek, ha nem teljesülnek, akkor az áfa mentes státusz sem igazolható. A közcélú adománynak ugyanis valós tartalmúnak kell lennie, és nem merülhet fel, hogy akár csak részben is látszólagosan szolgálja az alapító okiratban vagy törvényben megnevezett célszerű tevékenységet. Az adományozónak nem keletkezik semmilyen vagyoni előnye. A harmadik feltétel, hogy az adományozó rendelkezik az adományozott által kiállított vonatkozó jogszabály szerinti részleteket tartalmazó igazolással (az adományozott és az adományozó személyes adata, mely alapján mindkét fél beazonosítható, támogatási cél stb.). Ha az ügylet nem felel meg a közcélú adomány fogalmának, akkor ingyenes termékértékesítésről, vagy ingyenes szolgáltatásnyújtásról beszélünk. Ez esetben azt kell megítélni, hogy a szervezet tevékenységével mennyire van összhangban az ingyenes szolgáltatásnyújtás. Amennyiben eltér attól, úgy az adományozó számára Áfa felszámítási és fizetési kötelezettség keletkezik.

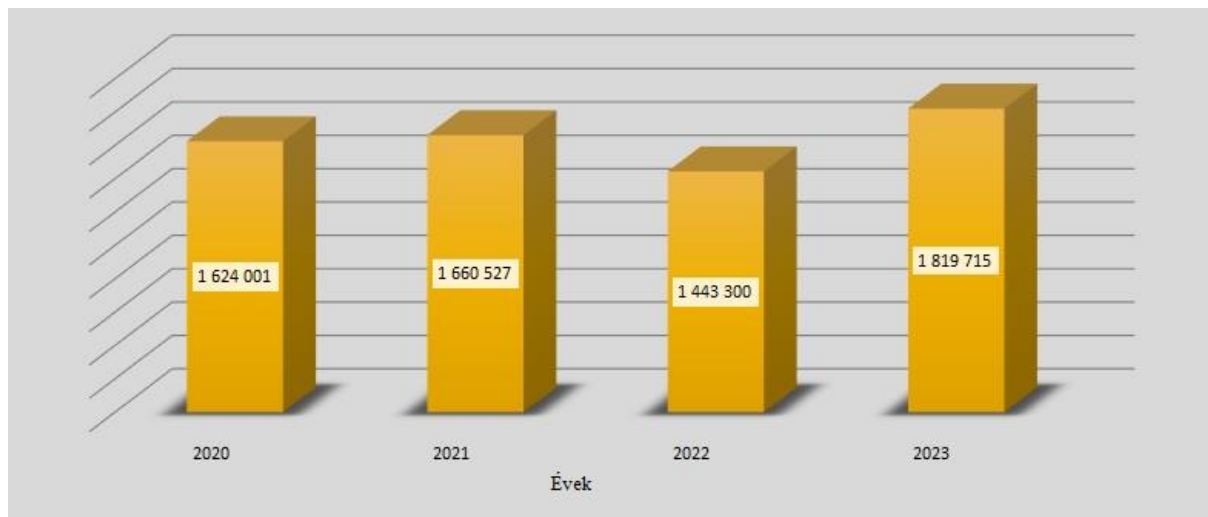
Az adományozásnak ez a különleges módja lehetőséget nyújt arra, hogy a magánszemélyek közvetlen utalás nélkül a jövedelmüket terhelő adójuk egy részét irányíthassák az általuk fontosnak vélt társadalmi célok teljesítését végző szervezetekhez. Ennek mindkét oldalról, azaz az adományozó és az adományozott szempontjából is fontos szerepe van. Társadalmi jelentőségét tekintve fontos, hogy különféle közösségi célok és feladatok megvalósulására mennyire érzékenyek a magánszemélyek. Ezért szeretném ebben a részben áttekinteni, hogy ez az adományozási forma milyen mértékű, és hogyan alakul a felajánlások száma.

A felajánlás tehát a magánszemélyek éves személyi jövedelemadó bevallásához köthető. A bevallásban szereplő összevont adóalapból kiindulva, az adóalap kedvezmények és adókedvezmények figyelembevételével számított fizetendő éves személyi jövedelemadó 1%-áról lehet rendelkezni. Az összevont adóalap részét nem képező jövedelmek nem kerülnek bele a már említett kalapba, így az abból származó adó 1%-ára a rendelkezési lehetőség nem vonatkozik. Ez a lehetőség azért is fontos, mert minden olyan magánszemély, akinek az éves

jövedelme után adófizetési kötelezettsége keletkezik, az adóbevallás elkészítésekor elgondolkodhat, hogy mely szektort szeretné támogatni, még akkor is, ha egyébként nem szokott adományozni. A felajánlás feltétele, hogy az előírt határidőn belül befizetett státuszban kell lennie az adónak. Ennek hiányában a választott szervezet 1%-os adóösszeggel történő támogatása értelemszerűen nem tud megvalósulni, számára nem kerül átutalásra ez az összeg. A kedvezményezettként kiválasztott szervezet olyan egyesület, alapítvány vagy közalapítvány lehet, amely belföldi székhellyel rendelkezik, és az Szftv. 4. §-ban leírt egyéb feltételeknek is megfelel. A követelmények való megfelelés esetén szükség van egy előzetes regisztrációra, melyet az EGYREG elnevezésű nyomtatvány NAV-hoz történő benyújtásával lehet teljesíteni (a nyomtatvány forma a 3. számú mellékletben látható). Az említett nyomtatványt csak az első regisztráció alkalmával kell kitölteni, a következő években nem. Ugyanakkor, ha megváltozik a szervezet valamelyik azonosító adata, akkor annak módosítását szintén ezen a nyomtatványon lehet bejelenteni. A nonprofit szervezet kötelezettsége, hogy ha már nem felel meg az előírásoknak, akkor 15 napon belül nyilatkoznia kell erről az adóhatóság felé. Ekkor az adóhatóság törli a szervezetet a kedvezményezettek tartalmazó listáról.

Az szja 1%-ról rendelkező magánszemélyek számát az elmúlt négy évben vizsgálva jól látható, hogy az a 2023. évben kiugróan magas volt. Az alábbi diagram mutatja, hogy a felajánlók száma közel 400 000 ezer fővel nőtt a 2022. év adatához képest.

14.számú ábra. SZJA 1%-áról rendelkező magánszemélyek száma 2020-2023 (fő)

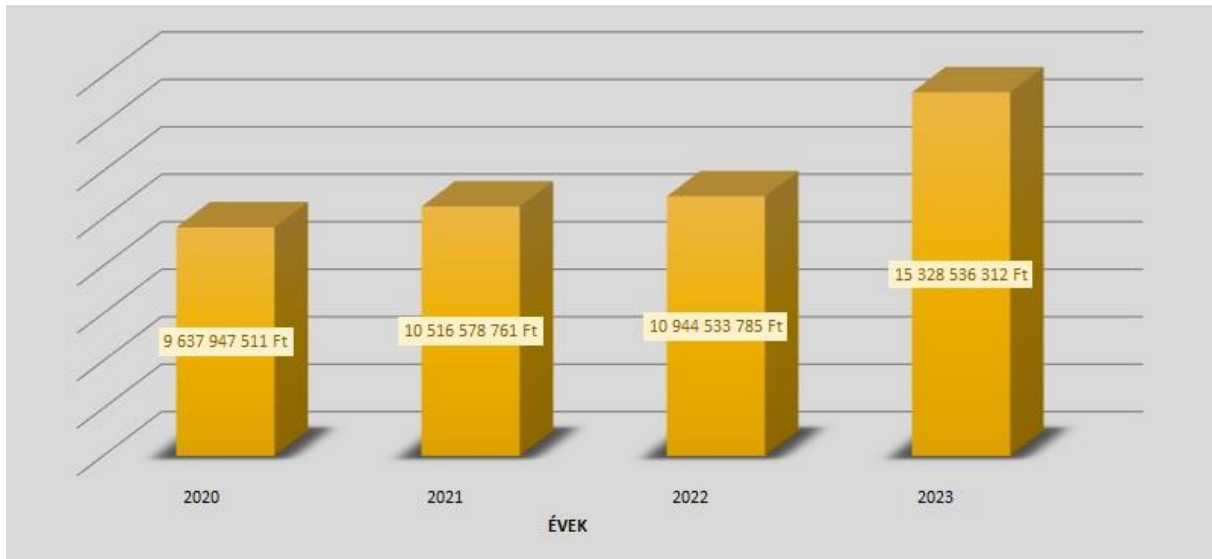

Saját készítés, Forrás: www.nonprofit.hu

A felajánlók számában mutatkozó növekvő tendencia a társadalmi felelősségvállalásról, a közösségi feladatok mellett való elköteleződésről mutat képet. Nemcsak az adományozók száma növekedett, hanem a támogatási összeg is évről évre magasabb. Az alábbi ábra a nonprofit szervezetek szja 1%-ból származó bevételeit mutatja. Megállapítható, hogy a 2023.

évi felajánlott szja 1% összege több, mint 140%-kal haladta meg a 2022. évi összeget, ami jelentős mértékű növekedés. Azt is láthatjuk, hogy az azt megelőző években is növekedett az irányított adóösszeg, bár korábban ez a növekedés kisebb mértékű volt. Mostanra az 1%-ból származó támogatási összeg 15 milliárd Ft fölé nőtt, ami mutatja, hogy az emberek jobban felfigyelnek erre az adományozási lehetőségre, és hajlandók felajánlást tenni.

15. számú ábra. A nonprofit szervezetek SZJA 1%-ból származó bevétele 2020-2023. évben

Saját készítés, Forrás: www.nonprofit.hu

Tehát a nonprofit szervezetek az szja 1% felajánlásból több bevételre tehetnek szert, aminek komoly jelentősége van. A nonprofit szervezetek nagymértékben függenek a különféle támogatásoktól, adományoktól. A nonprofit szervezetek sokféle területen látnak el fontos feladatot, és az utóbbi években számos nehézséggel kellett szembenéznük, több szervezet léte került veszélybe az Európát- és az egész világot érintő egészségügyi veszélyhelyzet, gazdasági és politikai események miatt.

4.2 Külföldről kapott támogatások

A civil szervezetek külföldről is kaphatnak támogatást. A külföldről támogatott szervezeteknek figyelembe kell venni az átláthatóságról szóló 2017. évi LXXVI. törvényt. A szervezeteknek folyamatosan figyelnie kell a külföldről érkező támogatások összegét, és ha év elejétől a göngyöltett összeg eléri a 7 200 000 forintot, akkor ezt a tényt 15 napon belül be kell jelenteni az illetékes törvényszékhez (PK-32-es nyomtatvány).

4.3 Költségek, ráfordítások elszámolása

A bevételek részletezésénél megtudhattuk, hogy milyen bevételekre tud szert tenni egy nonprofit szervezet. Ezután figyelmet kell fordítani arra, hogy működése során milyen kiadásai, költségei, és ráfordításai merülhetnek fel. Szeretném mindezeket adózási szempontból is bemutatni. A kiadás azt jelenti, hogy a szervezet pénzeszköze csökken, vagyis tényleges készpénzkifizetést, vagy banki utalást teljesít a tevékenység végzése érdekében. A kiadással szemben a költség és ráfordítás számviteli kategóriák, egyaránt eredmény terhére elszámolt tételek. A felmerülő költségek közvetlenül kapcsolódnak a végzett termékértékesítéshez, vagy szolgáltatás nyújtáshoz. A ráfordítás közvetetten kapcsolódik a végzett tevékenységhez, ilyen például a fizetendő kártérítés, a fizetett kamat, az adók, az illetékek, kiszabott bírság. A fogalmak meghatározása kapcsán érdemes szót ejteni a szervezetek pénzügyi és jövedelmi helyzetének bemutatására szolgáló, két egymástól eltérő számviteli elszámolási szemléletről.

Az egyik elszámolási mód pénzforgalmi szemléletű, amely a tényleges pénzmozgással járó gazdasági események rögzítésére szolgál. Az időszaki tevékenységgel kapcsolatos bevételekkel szemben az időszakban felmerült, pénzügyileg teljesített költségek, ráfordítások állnak. Az ilyen szemléletű könyvvezetés, nyilvántartások, nem nyújtanak megfelelően részletes információt a szervezet valós teljesítményéről. A tevékenység eredményének pontos bemutatása hiányában, ez az elszámolási mód nem ad lehetőséget pontos elemzésre, és megalapozott vezetői szintű döntések meghozatalára. A gazdasági eseményeknek csak szűkebb körét mutatja be, pl. nem szerepelnek az elszámolásokban időbeli elhatárolások, amelyek az összemérés számviteli alapelveinek érvényesülését szolgálják.

A másik elszámolási mód a kettős könyvvitelre épülő adatokat rendszerező teljesítményalapú szemlélet. A kettős könyvvitel rendszerében feldolgozott, kimutatott adatok megfelelő és teljeskörű információkat szolgáltathatnak a pénzügyi, jövedelmi helyzet megítélése kapcsán.

Ahogy a bevételek elszámolásában is, úgy a nonprofit szervezet költségeinek, ráfordításainak elszámolásában is elkülönül egymástól a cél szerinti tevékenységre, valamint a vállalkozási tevékenységre fordított összeg. Vannak olyan költségek, ráfordítások, amelyeknél nem lehet egyértelműen meghatározni, hogy a cél szerinti vagy a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódnak. Ilyen lehet például a személyi jellegű ráfordítások összege, mivel nem egyértelmű annak meghatározása, hogy pontosan mennyi munkabefektetést igényel az egyik és a másik tevékenység. Ebben az esetben általában a cél szerinti tevékenység és a vállalkozási tevékenység bevételeinek arányában történik a költség, vagy ráfordítás megosztása.

Az egyes költségek részletezése előtt, a kifizetési oldalhoz kapcsolódóan a Civil törvényben rögzített két fogalmat szeretnék megemlíteni, az egyik a cél szerinti juttatás a másik a pályázati felhívás alapján kifizetett összeg.

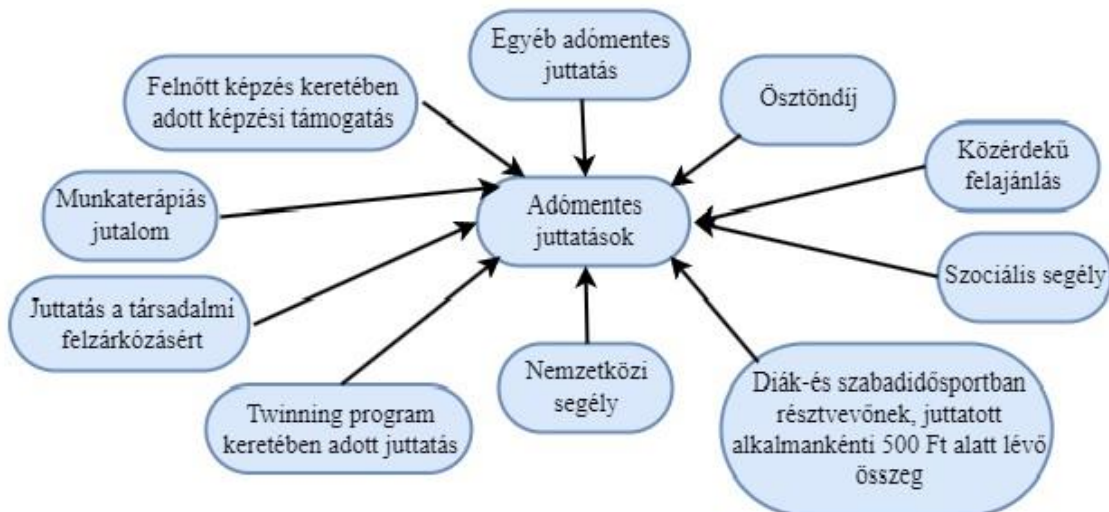
A cél szerinti juttatás az alaptevékenység keretein belül nyújtott pénzbeli szolgáltatás, illetve nem pénzbeli szolgáltatás. (Civil tv. 2. § (4)) A civil szervezetnek az általa nyújtott cél szerinti juttatásokkal kapcsolatban külön belső szabályzattal kell rendelkeznie, amely tartalmazza a jogosultság feltételeit, a folyósítás szabályait. A Civil törvény megjelöl a 43. §-ban egy ún. „színlelt pályázat” fogalmat, és leszögezi, hogy az ilyennek minősíthető pályázat alapján nyújtott juttatás nem minősülhet cél szerinti juttatásnak.

A pályázati felhívás egy meghatározott időintervallumig kiírt nyilvános felhívás, melyre várják a beérkező pályázatokat, az elbírálás eredményeképpen megtörténnek a kifizetések a nyertes pályázók körében. A felsorolt meghatározásoknak azért van fontos szerepe, mert ha a társág közhasznú szervezet, akkor mindezeket az adatokat közhasznúsági mellékletében be kell mutatnia. (Civil tv. 29. § (7))

4.3.1. Cél szerinti tevékenység juttatásai

Korábban szó esett már arról, hogy milyen bevételei lehetnek egy nonprofit szervezetnek, milyen forrásokkal gazdálkodhat. Elsődleges célja, hogy minél sikeresebben tudja kiosztani a rendelkezésre álló forrásokat az általa gondozott, támogatott társadalmi feladatvállalási körben, minél sikeresebben elérje a célcsoportot. Amennyiben a kitűzött alapcél egy csoport támogatása, úgy ezeket a támogatásokat szorosan érinti nemcsak a Civil törvény, de az Szja törvény szabályozása is. Jogosan merül fel a kérdés, hogy ha egy szervezet felvállalja valamilyen kiemelt társadalmi jelentőségű támogatási cél megvalósítását, akkor hogyan segíti az állam ezen törekvését? Adódik a válasz, hogy a magánszemélyek különféle támogatásokból származó jövedelmei mentesülnek a jövedelemadó alól. Az Szja törvény 1. számú melléklete tartalmazza az adómentes bevételek felsorolását, így többek között a közcélú juttatások körében adómentes tételeket is. Alább láthatóak az adómentes közcélú juttatások, és egyéb fontosabb juttatások fajtái, valamint az egyes juttatási típusok jellemzői, és néhány fontosabb elszámolási és adózási információ.

16. számú ábra. Adómentes juttatások

Saját készítés, Forrás: Szja tv. 1. számú melléklet alapján

Ösztöndíj: a közhasznú alapítvány vagy közalapítvány által kifizetett összeg, mely az alapszabályban rögzített közhasznú céllal megegyezik, és a magánszemély az oktatási intézményben folytatott tanulmányaihoz, kutatásához vagy külföldi tanulmányútjához járul hozzá. (Szja tv. 1. sz. melléklet 3.1.) Ha a támogatást nyújtó nonprofit szervezet egyesület, vagy közhasznúsági fokozattal nem rendelkező alapítvány, akkor az adómentesség megszűnik, és az ösztöndíj adóköteles formában kerülhet kifizetésre.

Közérdekű felajánlás: amikor egy jótékony célú rendezvény bevételéből munkabéreként, tiszteletdíjként elszámolt összegeket a jogosult magánszemély nem kívánja felvenni, hanem közérdekű célra adományozza, akkor ez a jövedelem adómentes lesz.

Szociális segély: „a szociálisan rászorulóknak pénzben vagy nem pénzben ellenszolgáltatás nélkül nyújtott vissza nem térítendő támogatás.” (Szja tv. 3. § 35.)

Szociálisan rászoruló: „az a magánszemély, akinek (eltartottainak) létfenntartása oly mértékben veszélyeztetett, hogy azt - vagyoni viszonyára is tekintettel - csak külső segítséggel képes biztosítani.” (Szja tv. 3. § 36.)

Adómentes „a jótékony célú közadakozásból, a közérdekű kötelezettségvállalásból, a közhasznú egyesületből, alapítványból, közalapítványból annak létesítő okiratában rögzített közhasznú céljával összhangban a közhasznú cél szerint címzett magánszemélynek, valamint munkavállalói-érdekképviseleti szervezet által magánszemélynek nem pénzben adott juttatás értéke (ide nem értve az e törvény szerint béren kívüli juttatásnak minősülő juttatásokat), pénzben történő juttatás esetén legfeljebb a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó összegben havonta adott támogatás, továbbá a 2008. január 1-je előtt alapított, a magyar kultúra, tudomány, művészet és sport érdekében kiemelkedő tevékenységet folytató és kimagasló eredményt elérő magánszemélynek nyilvános jelölés alapján odaítélt és nyilvánosan átadott

szakmai díj (ideértve a Bethlen Gábor Alapítvány által adományozott Bethlen Gábor Díjat is)”
(Szja tv. 1. számú melléklet 3.3.)

A diák-és szabadidősport részvevőjének alkalmanként juttatható 500 Ft alatti összeg esetében az Szja tv. 1. sz. melléklet 3.1. résznek alkalmazásával kell eljárni.

Nemzetközi segély: Magyarország nemzetközi szerződéses kötelezettségei alapján folyósított nemzetközi segély, amit nyilvántartással igazolni kell. Akkor adómentes a nemzetközi segély, ha a szerződésben ennek tényét rögzítik. (Szja tv. 1. sz. melléklet 3.2.4.)
Nem tekinthető adómentesnek az ilyen kifizetés, ha munkavégzésre irányuló jogviszonyára tekintettel kapja a magánszemély.

„Twinning” program keretében adott juttatás: az Európai Unió által finanszírozott juttatás. A magánszemély külföldre történő kiutazási- és külföldi tartózkodási költségeinek finanszírozására szolgál. A juttatás mértékét az Európai Unió rendelkezései alapján kell megállapítani. Feltétel, hogy a magánszemély ezeket a költségeket nem számolhatja el semmilyen bevételével szemben adóalap csökkentő tényezőként. (Szja tv. 1. sz. melléklet 4.7. e)

Juttatás a társadalmi felzárkózásért: a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által kijelölt költségvetési szerv, alapítvány, közalapítvány, az állam tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaság által juttatott összeg (Szja tv. 1. sz. melléklet 3.2.6.1.).

Munkaterápiás jutalom: a szociális intézményekben fordul elő, betegek, gondozottak részére kerül megítélésre, az esetleges rehabilitációt is vállalják, ezzel is javítva a gyógyulási folyamatot. (Szja tv. 1. sz. melléklet 4.10.)

Felnőttképzés keretében adott képzési támogatás: adómentes a képzés ideje alatt biztosított étkezés, közlekedés, szállás jogcímén adott költségtérítés, megélhetési támogatás. Az adómentesség feltétele, hogy a juttatás forrása az állami költségvetés vagy Európai Unió valamely pénzügyi alapja, melyet jogszabály, pályázat, programterv alapján lehet elnyerni. (Szja tv. 1 sz. melléklet 7.17.)

Egyéb adómentes juttatás: ilyen juttatás például a kizárólag magánszemélyek által alapított, vállalkozási tevékenységet nem folytató alapítvány által a tudományos kutatás, fejlesztés, utánpótlás-nevelés területén nemzetközi szinten is kimagasló eredményt elért magánszemélyek részére átadott díj és a kapcsolódó pénzjutalom, például: Bolyai János Alkotói Díj. (Szja tv. 1 sz. melléklet 4.5.)

A fent kiemelt adómentes juttatásokon kívül további más juttatásokat is tartalmaz az Szja törvény.

4.3.2. A működéssel összefüggő általános költségek

A nonprofit szervezeteknek, ahogyan más gazdálkodó szervezeteknek is felmerülnek a működésük során a következő költségei:

- igénybe vett szolgáltatások (pl.: anyagköltség, energiaköltség, bérleti díj stb.)
- egyéb szolgáltatások (pl.: biztosítási díj, hatósági díjak stb.)
- személyi jellegű ráfordítás (munkabér, megbízási díj, szociális hozzájárulási adó, a számviteli törvény által meghatározott egyéb személyei jellegű ráfordítás),
- elszámolt értékcsökkenés

4.3.3. Reprezentáció, üzleti ajándék

A reprezentáció fogalmát az Szja tv. 3. § 26. pontjában, üzleti ajándék fogalmát Szja tv. 3. § 27.pontjában találjuk.

A reprezentáció a szervezet céljával, tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai rendezvény, esemény keretében, és az állami, egyházi ünnepek alkalmával nyújtott vendéglátás (étel, ital) és a rendezvényhez, eseményhez kapcsolódó szolgáltatás (utazás, szállás, szabadidő program stb.).

Üzleti ajándék a szervezet tevékenységével összefüggő, a hivatali, a szakmai vagy a hitéleti kapcsolatok keretében adott, a minimálbér 25%-nak megfelelő egyedi értéket meg nem haladó ajándék (termék, szolgáltatás, utalvány).

Ha a kifizető egyesület, köztestület, egyházi jogi személy, alapítvány, akkor az egyes meghatározott juttatások közül mentes az adó alól az adóévben a reprezentáció és a minimálbér 25%-nak megfelelő egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok juttatása alapján meghatározott jövedelem, feltéve, ha az a cél szerinti tevékenység érdekében merült fel. Fontos feltétel, hogy az adómentes összeg az adóévre vonatkozó beszámolóban kimutatott összes ráfordítás 10%-át, de legfeljebb az adóévben elszámolt összes bevétel 10%-át nem haladhatja meg. (Szja tv. 70. § (4) és (5))

Nem minősül reprezentációnak, ha a juttatásra vonatkozó dokumentumok és körülmények valós tartalma alapján a rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme merül fel akár közvetve is.

4.3.4. Gépjármű költség elszámolás

A nonprofit szervezet tulajdonában, kizárólagos használatában, fenntartásában lévő gépjárművel kapcsolatos üzemeltetési, fenntartási költségek elszámolhatók, beleértve az értékcsökkenési leírást, lízing díjat, bérleti díjat.

Egyéb esetben a magánszemély részére kiküldetési rendelvény vagy útnyilvántartás alapján számolható el költségtérítés. A kiküldetési rendelvény formanyomtatványán szerepel a magánszemély neve és személyes adatai, a rendelkezésre álló személygépkocsi adatai (típus, rendszám, átlagfogyasztás stb.) az útvonal, annak célja, üzleti partner és az utazás időtartamának megnevezése. Az ilyen címen megtérített összeg, nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott mértéket (Szja tv. 7.§ (1) r)). Az elszámolható mértéket meghaladó kifizetés adóköteles jövedelem lesz, rendszerint bérjövedelem.

A nonprofit szervezet tulajdonában álló személygépkocsi után cégautó adót kell fizetni, melyből levonható a gépjárműadó fizetési kötelezettség összege, amennyiben a gépjárműadó megfizetése határidőben történt meg. Nincs cégautóadó fizetési kötelezettség, ha a személygépkocsit megkülönböztető jelzést adó készülékkel szerelték fel, vagy a szervezet csak fogyatékos személyek szállítása céljából üzemelteti a járművet. A cégautóadó kötelezettség bevallása negyedévente történik a NAV felé teljesítendő 2301 bevalláson.

4.3.5. Költségvetés

A 350/2011. (XII.30.) Korm. rendelet, valamint a 224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet szabályai szerint a civil szervezeteknek éves költségvetési tervet kell készítenie. A törvényi megfogalmazás ésszerű gazdálkodási elvként említi a költségvetés oly módon történő megtervezését, hogy megfelelő egyensúlyban legyenek a bevételek és kiadások.

Amíg a nonprofit szervezet bevételi forrásai a speciális szerepükből fakadóan elég jellegzetesek (tagdíj, támogatások, adományok, pályázati összegek), addig a kiadásaik, költségeik teljesen szokványosak. A költségvetés összeállításánál a kiinduló pontot a meghatározott cél szerinti, várhatóan felmerülő költségek, kiadások adják. Ennek alapján lehet megtervezni, hogy a cél megvalósításához mennyi bevételre van szükség. Éppen a bevétel különleges jellege miatt könnyen belátható, hogy meglehetősen sok bizonytalanság van a bevételek realizálódásában. Nem lehet pontosan tudni, hogy alakul a jövőben a támogatói szándék, és lehetőség, milyen pályázatok nyílnak meg a civil szervezet számára, és mennyi támogatási összeget tudnak ezzel megszerezni.

A bizonytalanság okán célszerű a szervezet működési eredményét időről időre megvizsgálni a működési év során. Az elemzés eredménye felhívhatja a figyelmet az esetleges változtatásokra a szervezetnél. Lehetséges, hogy bővíteni tudja, vagy éppen szűkíteni kell a cél szerinti juttatások nagyságrendjét a bevételek alakulása miatt.

A tényszerű működési adatokról folyamatos tájékoztatást kell adnia a nyilvánosság felé.

4.3.6. Adók

4.3.6.1 Költségek, ráfordítások és Áfa törvény

Ha egy nonprofit szervezet a tevékenység közérdekű vagy egyéb sajátos jellegére tekintettel kizárólag adómentes tevékenységet végez, akkor nem tartozik az Áfa tv. hatálya alá. Tevékenysége tárgyi mentes tevékenységnek minősül. A bevételeiről áfa felszámítása nélkül állít ki bizonylatot. Költségszámláiból az előzetesen felszámított áfát nem vonhatja le, nem igényelheti vissza az adóhatóságtól. A gazdálkodására ez pénzügyi hatással van.

Az alanyi adómentességet választó nonprofit szervezet nem élhet adólevonási jogával (bevételi értékhatár 12 millió Ft).

A termékbeszerzés, szolgáltatás igénybevétel összegében előzetesen felszámított áfa kizárólag akkor vonható le, ha azt adóköteles értékesítéshez kapcsolódóan vették igénybe (Áfa tv. 119-120. §).

Nem keletkezik adókötelezettség közönségen belüli termékbeszerzés esetén, ha a szervezet alanyi adómentességet választ vagy a végzett tevékenységéhez kapcsolódóan nem illeti meg adólevonási jog, valamint a közönségen belüli beszerzése 10 000 EUR alatt marad egy naptári évben. (Áfa tv. 95. § (1) bekezdés, Áfa tv. 20. §)

Ha egy nonprofit szervezet ingyenesen végzi tevékenységét, akkor nem jogosult beszerzései során az áfa levonására.

Célszerinti és vállalkozási tevékenységet végző nonprofit szervezet (Áfa tv. hatálya alá tartozó) amennyiben meg tudja különböztetni, hogy milyen beszerzései kapcsolódnak adómentes tevékenységhez és milyen beszerzései kapcsolódnak a vállalkozási tevékenységhez, tételes elkülönítés alapján élhet adólevonási jogával a vállalkozási tevékenységet illetően.

„Előfordulhat, hogy a beszerzéskor nem tudjuk egyértelműen meghatározni, hogy kizárólag milyen típusú lesz a hasznosítás” (Gottgeisl Rita, Láng Noémi -Nonprofit kézikönyv 172. oldal), ilyen esetben arányosítás alapján kell megállapítani a levonható adót (Áfa tv. 123. §). Az előzetesen felszámított adó levonható és nem levonható részének megállapításához, megfelelően részletezett nyilvántartást kell alkalmazni. Az előzetesen felszámított adólevonási hányad az adólevonásra jogosító értékesítés aránya az összes értékesítéshez viszonyítva (Áfa tv. 5.számú melléklet).

Áfa bevallások időtartama lehet havi, negyedéves, éves, értékhatártól függően.

A folyamatos technikai fejlődésnek köszönhetően nagy változásokon megy át az adóbevallások rendszere, ami azt jelenti, hogy hamarosan a NAV fogja elkészíteni minden áfa alany számára

az adott időszak Áfa bevallás tervezetét. A gazdálkodónak két lehetősége lesz, az egyik a tervezet áttekintése, illetve elfogadása, a másik lehetősége a saját kimutatásain alapuló bevallás.

4.3.6.2 Társasági adó

A Tao tv. 2. § alapján a nonprofit szervezetek is társasági adóalanynak minősülnek. Éves bevallási kötelezettségük van. Ha a nonprofit szervezetnek nincs vállalkozási tevékenységből származó bevétele és kiadása, akkor nemleges nyilatkozatot adhat (TAONY). A vállalkozási tevékenységet is végző nonprofit szervezetnek részletes társasági adóbevallást kell adnia. Adóelőleg bevallási és fizetési kötelezettség nem merül fel. A társasági adó megállapításához először figyelembe kell vennünk a Civil tv. 2. § 11. pontja szerinti rendelkezéseket, mely szerint a cél szerinti tevékenység végzése, az adomány elfogadása, pénzeszköz befektetése, és az ingatlan megszerzése, hasznosítása nem minősül vállalkozási tevékenységnek. Azonban különös figyelemmel kell lenni az ingatlanokkal kapcsolatos ügyletekre, mert van egy adómentes korlát. Annak a civil szervezetnek, melynek vannak ingatlan hasznosításból származó bevételei és ráfordításai, különös módon kell az adóalapját megállapítania. A vállalkozási tevékenységet is végző civil szervezetnek a társasági adó alapjának megállapításánál a vállalkozási tevékenység pozitív eredményéből kell kiindulnia. Ezt követően figyelembe kell venni az adó alap növelő és csökkentő tényezőket (Tao tv. 9. §).

Adóalap csökkentő tételek, például:

- korábban elhatárolt veszteség egy része
- képzett céltartalék
- Tao tv. szerint elszámolt értékcsökkenési leírás

Adóalap növelő tételek, például:

- behajthatatlanak nem minősülő elengedett követelés
- jogerős határozatban megállapított bírság
- Sztv. elszámolt értékcsökkenési leírás

Speciális szabályok a civil szervezetek adóalapjának meghatározásakor

Vizsgálni kell, hogy a civil szervezet rendelkezik-e közhasznú minősítéssel.

Nem közhasznú civil szervezetnél:

- adózás előtti eredményt növelő tétel, a cél szerinti tevékenységhez kapott teljes támogatás összege, ha az adóév utolsó napján rendelkezik adó tartozással (NAV, Önkormányzat).

Közhasznú civil szervezetnél:

- adózás előtti eredményt csökkentő tétel, a vállalkozási tevékenység adózás előtti nyerségének 20%-a,
- adózás előtti eredményt növelő tétel, a cél szerinti támogatás teljes összege, ha az adóév utolsó napján adótartozása van (NAV, Önkormányzat),
- adózás előtti eredményt növelő tétel a vállalkozási tevékenységből származó juttatás meghatározott hányada, ha nincs adótartozás, de a vállalkozási tevékenység bevétele meghaladta a kedvezményezett mértéket, (a kedvezményezett bevételi érték közhasznú szervezet esetében az összes bevétel 15%-a).

A nem közhasznú szervezetnek nem kell az adót megfizetni, ha vállalkozási tevékenységből származó bevétele legfeljebb 10 millió Ft, de az nem haladhatja meg az adóévi összes bevételének a 10%-át (Tao tv. 20. § (1) a)). Ennek számításakor figyelembe kell venni, hogy a Civil törvény előírásai alapján alaptevékenységnek minősülő, ingatlan hasznosításból származó bevételt a társasági adóalap meghatározásánál vállalkozási bevétel részének kell tekinteni. Ha a szervezet rendelkezik közhasznú jogállással, a vállalkozási tevékenység eredménye a módosító tételek figyelembevételével kialakult adóalap csak egy átmeneti adóalap, melyből a tényleges adóalapot a kedvezményezett bevételre eső jövedelem kiemelése után kapjuk meg (speciális számítás). Összefoglalva, ha egy közhasznú szervezetnél a vállalkozási bevétel (beleértve az ingatlan hasznosításból származó bevételt is) aránya az összes bevétel 15% alatt marad nincs adóalap, így adófizetési kötelezettség sem keletkezik, de az adóbevallást be kell nyújtania.

4.3.6.3 Helyi adók

Helyi iparűzési adó

A helyi iparűzési adót tekintve nem kell külön vizsgálni, hogy a társaság közhasznú minősítéssel rendelkezik e, mert a közhasznú és nem közhasznú társaságra egyaránt ugyanaz a törvényi előírás vonatkozik. Adómentes valamennyi helyi adó alól az egyesület, alapítvány, közszolgáltató szervezet, közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit társaság abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben nem keletkezett társasági adófizetési kötelezettsége sem belföldön, sem külföldön (Helyi adó tv. 3. § (2)-(3)). Abban az adóévben, amelyben a civil szervezet nem tud élni az adómentesség lehetőségével a helyi iparűzési adó megállapításánál, az általános szabályok szerint kell, hogy eljárjon, és az adókiszámításánál a vállalkozási tevékenység nettó árbevételét kell figyelembe venni. A nettó árbevételbe tartozik az ingatlan használatának átengedésére tekintettel az alapcél szerinti tevékenység bevételeként elszámolt összeg is (Helyi adó tv. 52. § 22. f)).

2021. január 1-től a helyi iparűzési adóbevallást a NAV felé kell benyújtani, de a befizetést továbbra is az önkormányzatok felé kell teljesíteni. Az adószámlákat (helyi adók) továbbra is az önkormányzati adóhatóságok vezetik.

Építmény és telekadó

Az alapítványok, egyesületek építmény-és telekadó alóli mentességet élveznek az alapító okiratban foglalt alaptevékenységet szolgáló épület és telek után. Csak azon épület, épületrész vagy telek után jár a mentesség, melynek a szervezet tulajdonosa, vagy olyan vagyoni értékű jog jogosítottja, amely a magyar állam tulajdonában lévő ingatlanra vonatkozik, és kizárólag alaptevékenységre használja. Ha egy nonprofit szervezet olyan ingatlannal rendelkezik, melyben vállalkozási tevékenységet is folytat, nem alkalmazhatja a mentesítő szabályt. Építmény és telekadónál figyelni kell a kettős feltétel teljesülésére az adómentesség érvényesítése miatt. A helyiadó mentességről a szervezetek írásbeli nyilatkozatot kell, hogy benyújtsanak az önkormányzati adóhatóság részére, legkésőbb az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig. A nyilatkozat adóbevallásnak, adatbejelentésnek minősül.

4.3.6.4 Reklámadó

A nonprofit szervezetek is élhetnek a reklámozás lehetőségével, a reklámadó alanyaivá válhatnak, mint megrendelő, tehát előfordulhat, hogy a reklámadóval is foglalkozniuk kell. A reklámcélú megrendeléseik után adófizetési, bevallási kötelezettségük keletkezhet (2014. évi XXII. tv.).

5. Beszámoló készítés sajátosságai (közzététel, letétbe helyezés)

A számviteli törvény szerinti egyéb szervezeteknek is van beszámolási kötelezettsége. Az üzleti év fordulónapjára, illetve a megszűnés napjára számviteli beszámolót kell készíteniük. Az egyéb szervezetek „2012-től kötelező előírás” (Dr. Agócs Gergely, Belánszky-Demkó Zsolt, Dr. Farkas Vajk, Dr. Gömöri Ágnes, Dr. Kardkovács Kolos, Dr. Kirchner Hajnalka, Dr. Latorcai Csaba, Dr. Rétvári Bence, Szablics Bálint, Dr. Ványai László Levente, Szerkesztette: Dr. Latorcai Csaba, Szablics Bálint - Civil szervezetek kézikönyve Jogszabályok magyarázata nemcsak civil szervezeteknek 93. oldal), hogy mindig a naptári évvel azonos időszakra vonatkozóan készíthetik számviteli beszámolójukat, a mérlegfordulónap mindig december 31.-e. A nonprofit gazdasági társaság az egyéb szervezetekkel ellentétben alkalmazhat eltérő üzleti évet, így az üzleti év eltérhet a naptári évtől. A számviteli beszámoló formáját a civil szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel, valamint a könyvvezetés módja határozza meg. (Civil tv. 28. § (3))

A számviteli beszámoló formája lehet:

- egyszerűsített beszámoló (egyszeres könyvvezetés)
- egyszerűsített éves beszámoló (kettős könyvvezetés)
- éves beszámoló (kettős könyvvezetés).

Néhány nagy civil szervezet számára kötelező, hogy beszámolóját a számviteli törvény szerinti éves beszámoló formájában tegye közzé. Ha két egymást követő évben a mérleg fordulónapján a következő három mutató érték közül bármelyik kettő meghaladja az alábbi értékeket:

- mérlegfőösszeg az 1 200 millió forintot
- éves bevétel a 2 400 millió forintot
- átlagos foglalkoztatottak száma az 50 főt

kötelező az éves beszámoló készítése.

A számviteli beszámoló mellé minden civil szervezet köteles közhasznúsági mellékletet készíteni (Civil tv. 29. § (3)), amit a legfőbb szervnek kell elfogadnia. A közhasznúsági mellékletben be kell mutatni:

- a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket, ezek célcsoportjait és eredményeit,
- a közhasznú cél szerinti juttatásokat,
- közhasznú jogálláshoz szükséges adatokat, mutatókat,
- vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összegét, és az abban részesülő vezető tisztségviselők felsorolását,

- támogatási program keretében véglegesen felhasznált összegeket támogatásonként.

A közhasznúsági mellékletet a 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet mellékletében található formában kell összeállítani.

A beszámoló mérlegében három oszlop szerepel az előző év és a tárgyév adatai között be kell mutatni az előző évek adataiban történt változást, és azt, hogy ezek a helyesbítések milyen összeget tesznek ki, amint az alábbi minta mutatja.

17. számú ábra. Nonprofit szervezetek mérleg adatai

Eszköz/Forrás	Előző év	Helyesbítés	Tárgyév
---------------	----------	-------------	---------

Az így kapott formát a mérlegsorok meghatározása szerint kell kitölteni. Az eredménykimutatásban három fő oszlop az alaptevékenység, vállalkozási tevékenység és az összesen adatok találhatóak. A fő oszlopok további bontása a mérleghez hasonló, előző évi, tárgyévi és az előző évek helyesbítése. Az eredménykimutatás készítésénél figyelemmel kell lenni arra, hogy külön mutassuk ki a cél szerinti tevékenység, valamint a vállalkozási tevékenység bevételeit, költségeit és ráfordításait. A számviteli törvény rendelkezik arról, hogy milyen adatokat kell szerepeltetni a kiegészítő mellékletben. Az éves számviteli beszámoló és az egyszerűsített éves beszámoló adattartalma eltér egymástól. A Sztv. lehetőséget ad az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékleténél bizonyos szűkítésekre. A kiegészítő mellékletnek minimálisan tartalmaznia kell a következőket: a számviteli politika meghatározó elemeit, azok eredményre gyakorolt hatását, a beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszert, az alkalmazott értékelési eljárásokat, azok változásait, be kell mutatni a jelentősnek, kivételes nagyságúnak vagy előfordulásúnak tartott bevételt, költséget, ráfordítást. A tájékoztató adatokban meg kell adni a munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, a mérlegképes könyvelő adatait (név, regisztrációs szám). A mérleghez kapcsolódó kiegészítő adatoknál be kell mutatni az eszközök értékelésekor alkalmazott elveket és módszereket, az öt évnél hosszabb futamidejű kötelezettségeket, a zálogjoggal, garanciával biztosított kötelezettségeket, a vezető tisztségviselőknek, felügyelő bizottság tagjainak folyósított előlegeket, kölcsönöket, jövőbeni fizetési kötelezettségeket, egyéb mérlegen kívüli tételeket és a jelentős összegű hibákat.

Az eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítő adatoknál be kell mutatni a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú kategóriákat, az alapítóktól, tagoktól kapott bevételeket, az önkéntesek teljesítményeit, a támogatási programban kapott pénzeket és annak felhasználását.

A civil szervezetekre jellemző mutatószámoknak érzékeltetnie kell a szervezet vagyoni, és pénzügyi helyzetét, a felelős gazdálkodás tényét. (eszközök és források összetétele, saját tőke és a kötelezettségek aránya, likviditási és fizetőképesség mutatószámai, bevételek és ráfordítások összetételének alakulása).

5.1 Letétbe helyezés, közzététel

A civil szervezeteknél is kötelező lehet a könyvvizsgálat. 2020. január 1-től a könyvvizsgálati értékhatároknál a vállalkozási tevékenységből és alaptevékenységből származó éves bevétel együttes összegét kell figyelembe venni. „Kötelező a könyvvizsgálat annál az egyéb szervezetnél, amelynél az éves (éves szintre átszámított) bevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában meghaladja a 300 millió forintot” (479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet). Az egyéb szervezet dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával bejegyzett könyvvizsgálót bíz meg. Könyvvizsgálót az előző üzleti évi beszámoló elfogadásakor kell választani, de megbízható a tárgyév könyvvizsgálatával a tárgyév decemberéig.

A civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott, képviselőre jogosult személy által aláírt beszámolóját (mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet) a közhasznúsági mellékletét, ha könyvvizsgálatra kötelezett akkor a könyvvizsgálói jelentést is a mérlegfordulónapot követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni, valamint közzétenni (Civil tv. 30. §). A civil szervezetek számviteli beszámolójukat az OBH (Országos Bírói Hivatal) által rendszeresített PK- (melynek száma évenként változik) nyomtatványokon tudják közzé tenni. A nonprofit gazdasági társaság a Cégbírósághoz adja be számviteli beszámolóját az OBR felületen.

Amennyiben a civil szervezet rendelkezik saját honlappal, úgy a beszámolót ott is közzé kell tenni, és a folyamatos megtekinthetőséget legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig kell biztosítani (Civil tv. 30. § (4)).

Ha a civil szervezet nem tesz eleget beszámolási kötelezettségének, és egy éven belül nem pótolja, a bíróság 10-900 ezer Ft pénzbírással sújthatja a szervezetet. Az ügyészség indítványozására a bíróság a közhasznú jogállást megszüntetheti, ha a szervezet nem, vagy nem megfelelő tartalommal teljesíti beszámolóközzétételi és- letétbe helyezési kötelezettségét (Civil tv. 49. § (2)).

5.2 SZJA 1% kapott támogatás elszámolása

A civil szervezeteknek a bírósághoz megküldött beszámolókon kívül más elszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei is vannak. A civil szervezet a részére költségvetési

támogatásként kiutalt SZJA 1% felhasználásáról köteles elszámolni. Az elszámolást a NAV felé a KOZ (Közlemény az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról) nevű nyomtatványon kell megtenni (4. számú melléklet). Az elszámolásban az átutalást követő év december 31-ig történő felhasználást kell bemutatni. A felhasználásról az adatokat cél szerinti tevékenységre, működésre, reklám és marketing célra kell szétbontani. A számadatok mellett a KOZ nyomtatványon a felhasználásról szöveges információt is kell adni. A fel nem használt összeget, ha az meghaladja az 5 000 forintot a beszámolóval együtt az adóhatóság részére vissza kell fizetni.

6. Megszűnés formái és számvitele

A megszűnésre az alapítás időpontjában nem gondolunk, de a tevékenység folytatása során bekövetkezhetnek olyan változások egy nonprofit szervezet életében, hogy az szükségessé válik. Megszűnhet egy szervezet úgy, hogy a tevékenységét már egy másik szervezet fogja folytatni, ezt jogutódlással történő megszűnésnek nevezzük. Ha az alapítók egyáltalán nem kívánják folytatni a tevékenységet, megszűnhet a szervezet jogutód nélkül.

6.1 Átalakulás

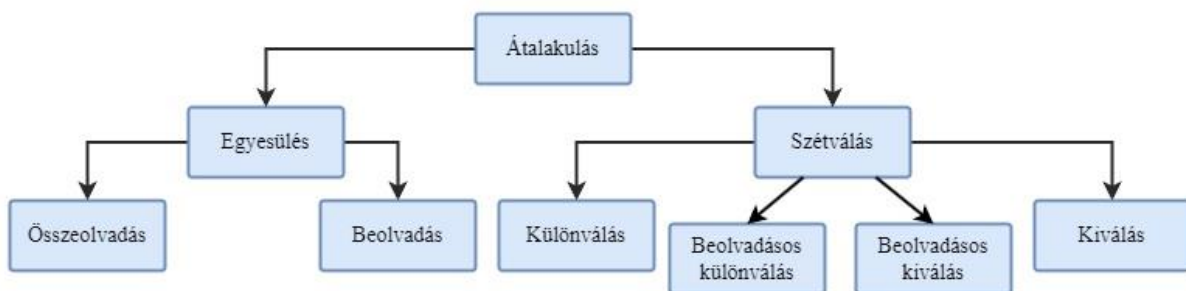
A jogutódlással történő megszűnés formái az egyesülés és a szétválás. Az alábbi ábra szemlélteti a jogutódlással történő megszűnés, az átalakulás egyes eseteit.

Az egyesülés kétféleképpen valósulhat meg összeolvadással vagy beolvadással. Az összeolvadás esetében az új jogi személy szervezet létrejöttével az összeolvadó szervezetek megszűnnek, addig a beolvadás esetében csak a beolvadó szervezet szűnik meg.

A szétválás alapvetően szintén két módon valósulhat meg, kiválással és különválással.

A különválás esetében az eredeti szervezet megszűnik, addig a kiválás esetében az eredeti szervezet megmarad. További esetek, a beolvadásos különválás, amikor a különváló szervezetek már létező szervezethez csatlakozva működnek tovább. A beolvadásos kiválás, esetében a kiváló szervezet csatlakozik egy már működő szervezethez.

18. számú ábra. Átalakulás folyamatára

Saját készítés, Forrás: Ptk., Civil tv.

Az átalakulásra vonatkozóan mind a Ptk., mind a Civil tv. tartalmaz előírásokat.

Az átalakulásról először egy döntés születik, a döntést a szervezet alapítói vagy a szervezet tagjai hozzák meg, és egyben eldöntik azt is, hogy milyen módon tervezik az átalakulást. El kell készíteni, majd a döntéshozó szervvel el kell fogadtatni a vagyonmérleg tervezetét, ez képezi az átalakulás alapját. A döntést az átalakulási tervvel együtt közzé kell tenni, ez a hitelezők érdekét védi. Az átalakulás lezárultával bejegyzésre kerül az új jogi személy szervezet, és megtörténik a megszűnő szervezet törlése a nyilvántartásból.

A vagyommérleg tervezet fordulónapjának meghatározása és kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló kijelölése is a döntéshozó szerv feladata.

A vagyommérleg (mind a tervezet, mind a végleges) az eszközöket és a forrásokat könyv szerinti értéken tartalmazza mind az átalakuló, mind a létrejövő szervezet esetében. Az átalakuló és létrejövő szervezet könyvvezetése eltérő lehet, ezért az áttérési rendezéseket el kell végezni. A szervezet, amely az átalakulás során megszűnik átalakulás napi fordulónappal lezárja az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásait, míg az átalakulás során meg nem szűnő szervezet a végleges vagyonelemtárt és végleges vagyommérleget a folyamatos működés mellett készíti el. A megszűnő szervezetnek a megszűnés napjával adóbevallási kötelezettsége van. A beszámoló és az adóbevallás teljesítésének határideje az átalakulás bejegyzését követő 90. nap (Art. 52. § (1) a).

A havi vagy negyedéves rendszerességgel benyújtandó adóbevallások tekintetében soron kívüli adóbevallást kell teljesíteni az átalakulás bejegyzését követő 30 napon belül (Art. 52. § (1) a).

6.2 Jogutód nélküli megszűnés

A szervezet jogutód nélkül megszűnik, amennyiben a tagok, illetve az alapítók semmilyen más formában sem kívánják tovább folytatni a tevékenységüket. A civil szervezetek megszűnésének különböző okai lehetnek, amelyek a Ptk. 3:48. § szerint a következők:

- a szervezet tevékenysége határozott időre szólt és a meghatározott időtartam eltelt,
- megszűnése meghatározott feltétel bekövetkezéséhez kötött, és e feltétel bekövetkezett,
- a tagok vagy alapítók legalább háromnegyedes szótöbbséggel kimondják megszűnését, vagy
- az arra jogosult szerv valamely ok miatt megszünteti.

Ha az egyesület alapszabálya nem rendelkezik külön a megszűnéskor fennmaradó vagyon sorsáról, akkor a Civil tv. rendelkezései szerint ez a vagyon a Nemzeti Együttműködési Alapra (NEA), vagy más egyéb állami tulajdont kezelő szervezet tulajdonába kerül.

6.2.1. Végelszámolás

Amennyiben a civil szervezet nem fizetéképtelen, de elhatározzák a tevékenység megszűnését, akkor végelszámolási eljárásról beszélünk. A szervezet vezető tisztségviselőjének feladata a végelszámolás tényének bejelentése a bíróság felé. A végelszámoló az, aki a végelszámolási eljárás alatt a szervezet vezető tisztségviselőjének minősül. A végelszámoló feladata, hogy a tevékenységet lezáró számviteli beszámolót a végelszámolás kezdő időpontját

megelőző nappal elkészítse, és azt 30 napon belül letétbe helyezze, közzé tegye, valamint, hogy a záró adóbevallásokat benyújtsa. Ezután a végelszámolás kezdő időpontjától számított 30 napon belül minden cégiratot át kell adnia a kijelölt végelszámolónak. A bíróság a végelszámolás megindításáról végzést hoz (megjelöli a végelszámolás kezdő időpontját), melynek közzétételéről meghatározott nyilvántartás útján gondoskodik. Felhívják a hitelezőket, hogy 40 napon belül jelentsék be követeléseiket a végelszámolónak. A civil szervezetnek a nevében, összes nyilvántartásában, adóbevallásában fel kell tüntetni a „v.a.” megjegyzést (végelszámolás alatt). A végelszámoló felméri a szervezet vagyoni helyzetét, behajtja a követeléseket, kiegyenlíti a tartozásokat, fogadja a hitelezői igényeket, szükség esetén értékesít vagyoni eszközöket, gondoskodik a fennmaradó vagyonról és megszünteti a szervezetet. A végelszámolás ideje alatt üzleti évenként kell beszámolót készíteni, és tájékoztatást nyújtani a döntéshozó szerv, valamint a bíróság felé a végelszámolás helyzetéről. A végelszámolást legkésőbb 3 éven belül be kell fejezni. A végelszámolás befejeztével, a végelszámoló az általa meghatározott fordulónappal elkészíti az utolsó üzleti évi beszámolóját, benyújtja a záró adóbevallásokat. A mérleg fordulónap utáni 60. nap a teljesítési határidő. A teljes elszámolás után fennmaradó vagyonról vagyonfelosztási javaslat készül, amely tartalmazza az alapszabály szerint más civil szervezetnek átadandó vagyont, a kötelezettségek rendezésére szolgáló eszközöket, valamint a fel nem osztható vagyoni eszközöket. A végelszámoló kéri a bíróságtól a szervezet törlését. Csatolni kell a kérelemhez a végelszámolás döntéshozók által elfogadott utolsó üzleti évi beszámolóját, a vagyonfelosztási javaslatot, a végelszámoló díját, összefoglalást a végelszámolási időszakról, amely bemutatja a gazdasági eseményeket, és a végelszámoló nyilatkozatát arról, hogy minden kötelezettség és tartozás rendezése megtörtént, valamint tájékoztatást kell adni a civil szervezet iratanyagának őrzési helyéről. A bíróság a törlésről határozatot hoz, amennyiben a fennmaradó vagyonról az alapítók nem rendelkeztek, a bíróság erről is határoz (egy hasonló tevékenységet folytató civil szervezet részére kell átadni).

6.2.2. Felszámolás

Amennyiben a szervezet vagyona nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére, és annak pótlása sem lehetséges 30 napon belül, úgy a végelszámolónak kérelmet kell benyújtania a felszámolási eljárás lefolytatására (225/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet). Ez az eljárás a civil szervezet által elismert tartozások vonatkozásában indulhat nem peres eljárásban. A felszámolást megelőzheti a szervezet kérelmére induló csődeljárás, amelynek eredményeképpen nem sikerült a hitelezőkkel egyezsége jutni.

A felszámolási időszak alatt közbenső mérleget lehet készíteni. A felszámolás időszakának lezárásával felszámolási záró mérleget kell készíteni, melyben a felszámolásba be nem vonható vagyontárgyakat könyv szerinti értéken, a vagyoni eszközöket (pénzeszközöket kivéve) piaci értéken, a követeléseket a várhatóan megtérülő összegben, a kötelezettségeket könyv szerinti értéken kell kimutatni. A civil szervezetnek a nevében, összes nyilvántartásában, adóbevallásában fel kell tüntetni a „f.a.” jelzést.

6.2.3. Egyszerűsített törlés

Élhet az egyszerűsített törlés lehetőségével a civil szervezet, amennyiben

- a szervezet megszűnési oka megállapításra került, nincs vagyona, és a működése során rendelkezett adószámmal,
- a bíróság törvényességi felügyeleti eljárásban megszüntette a szervezetet, nincs vagyona, és a működése során rendelkezett adószámmal,
- a szervezet elhatározza a megszűnését, nincs vagyona és nem rendelkezik adószámmal sem. (Civil tv. 9/K. § (1))

Ha a bíróság az eljárásnak helyt ad, értesíti az érintett hatóságokat, melyeknek 60 napon belül tájékoztatást kell adni a civil szervezettel kapcsolatban. Amennyiben a törlés alatt álló szervezet ellen nem folyik hatósági eljárás, nincs köztartozása, és a vagyonával kapcsolatban más információ sem merült fel 60 nap alatt, akkor törlik a nyilvántartásból.

6.2.4. Kényszer-végelszámolás

A kényszer-végelszámolás annyiban különbözik a végelszámolástól, hogy itt a Törvényszék határozza meg a végelszámolás folyamatát, jelöli ki a végelszámolót, és határozza meg a végelszámolás kezdő időpontját. Az egyszerűsített eljárás átalakulhat kényszer-végelszámolássá, ha az egyszerűsített eljárás feltételi nem teljesülnek, például a szervezetnek adótartozása van. A végelszámolásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, de a civil szervezet nem dönthet a tovább működésről.

7. Jelentős eltérések a nonprofit és profitorientált szervezetek között

A nonprofit és profitorientált szervezetek egyaránt gazdálkodó egységek, gazdasági tevékenységet végeznek. A for-profit szervezetek esetében termékértékesítés és szolgáltatás nyújtás ellenében térül meg a tulajdonosok befektetése, és valósul meg jövedelemszerzés, míg a nonprofit szervezetek küldetése a társadalmi felelősségvállalás számos területén jelenik meg. Eltérőek az alapítás körülményei, az erőforrások megszerzése és elosztása, a számviteli nyilvántartások rendszere, az adózás, a közzétételre kerülő pénzügyi kimutatások, a főbb különbségeket az alábbi táblázat mutatja be.

Összehasonlítás fő szempontjai	Nonprofit szervezet	Profitorientált szervezet
Alapítás célja	Társadalmi, kulturális, oktatási stb. célokhoz kapcsolódik.	Nyereséget termel a tulajdonosok számára.
Alapítás körülményei	Alapítói okirat a bírósághoz, a nonprofit gazdasági társaság társasági szerződése a cégbírósághoz kerül beadásra.	Társasági szerződés, alapító okirat a cégbírósághoz kerül beadásra.
Számviteli, könyvvezetési szabályozás	A Számviteli törvény, Civil törvény, 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet, 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályoz.	Alapvetően a Számviteli törvény szabályoz.
Bevétel	A bevételeinek nagy részét tagdíjakból, támogatásokból, adományokból szerzi.	Bevétele alapvetően termék értékesítésből és szolgáltatás nyújtásból származik.
Kiadás	Sokféle adómentes juttatást adhat.	Adományok esetében lehet jövedelemadó mentessége, társasági adókedvezménye.
Tárgyévi eredmény utáni adózás	Társasági adótörvény hatálya alá tartozik.	Társasági adótörvény hatálya alá tartozik.
	Felmerülhet társasági adófizetési kötelezettség a vállalkozási tevékenység után, illetve ingatlan ügyletek után.	Adózás előtti eredmény után (növelő, csökkentő tényezőkkel módosított) kell megfizetni a társasági adót.

Összehasonlítás fő szempontjai	Nonprofit szervezet	Profitorientált szervezet
Tárgyévi (adózott) eredmény felhasználása	A tárgyévi (adózott) eredményt nem lehet jövedelemként kifizetni, eredménytartalékba kell átvezetni, ami lehet vállalkozási tevékenységből és alaptevékenységből származó eredménytartalék. A tárgyévi (adózott) eredmény visszaforgatásra kerül a tevékenység folytatása érdekében.	A tárgyévi adózott eredményt feloszthatják (osztalék kifizetési korlátokat figyelembe véve) a részvényesek, tulajdonosok között, vagy visszaforgatják eredménytartalékba, növelve a saját tőke értékét.
Pénzügyi kimutatások	Mérlegét, eredménykimutatását, kiegészítő mellékletét, közhasznúsági mellékletét a számviteli törvény és a vonatkozó kormányrendeletek figyelembevételével készíti el.	Mérlegét, eredménykimutatását, kiegészítő mellékletét a Számviteli törvényben leírtak alapján készíti el.
Közzététel	OBH-nál, Nonprofit gazdasági társaság a Cégbíróságnál teszi közzé, valamint saját honlapon.	Cégbíróságnál teszi közzé.
Piacon lévő versengés	Nem jellemző.	Versenyhelyzet a termékek és szolgáltatások piacán.

Összefoglalásként elmondhatjuk, hogy a profit érdekeltégű gazdasági társaságok tulajdonosai jogaik alapján tájékozódhatnak a szervezet belső folyamatairól, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. A civil szervezeteknél nincsenek tulajdonosok, de elengedhetetlen követelmény, hogy a vezető tisztségviselők, a munkavállalók, önkéntesek, és nem tagok tájékozódjanak és kontrollt gyakoroljanak a működés és gazdálkodás kapcsán.

8. Összegzés

A bemutatott adatok (nonprofit szervezetek bevételeinek növekedése évről évre, a nonprofit szektorban foglalkoztatottak számának növekedése) alapján megállapítható, hogy jelentős a fejlődés a 2000-es évekhez viszonyítva.

Tekintsük át a nonprofit szektor jogi szabályozását. A rendszerváltás időszakában megnövekedett a nonprofit szektor gazdasági, társadalmi és politikai szerepe. Ekkor a szektort az 1987. évi XI. törvény a jogalkotásról és a 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról szabályozta. A nonprofit szervezetek közfeladatokkal kapcsolatos egyre jelentősebb szerepvállalása megkövetelte a jogi szabályozás kereteinek megváltozását. A Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényben (1993. évi XCII. tv.) új nonprofit szervezet típusokról döntött a jogalkotó. Megjelent a közhasznú társaság, mint új nonprofit szervezeti forma. Az 1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről fontos részletszabályokat vezetett be, meghatározta a közhasznú szervezetek típusait, a közhasznú jogállás megszerzésének és megszűnésének feltételeit, a gazdálkodás rendjét, a beszámolás szabályait és a törvényességi felügyeletre vonatkozó szabályokat. A nonprofit szektor súlyának növekedése, szerepének folytonos változása újabb szabályozást igényelt, ami átláthatóbb, a kor követelményeihez jobban igazodó. Megalkották a 2011. évi CLXXV. törvényt, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról. Az új jogszabály bevezette a civil szervezetek kategóriáját, annak tartalmát, illetve egységes, keretszerű szabályozást és definíció rendszert határozott meg. Emellett a civil szervezetek bírósági nyilvántartásával kapcsolatban elfogadásra kerül a 2011. évi CLXXXI. tv. Korábban a nyilvántartást csak miniszteri -vagy kormányrendelettel szabályozták. A 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, változást hozott a jogi személyek részére a gazdálkodó szervezetekre és nonprofit szervezetekre vonatkozóan egyaránt. Meghatározta az alapítás, szervezeti-működési keretek, a képviselet, a törvényességi felügyelet és a megszűnés ismérveit. A civil törvény gyakorlati alkalmazhatóságának javítására igény mutatkozott a szektor szereplői részéről, egyben az új Ptk.-val való összehangolás is szükségessé vált. A civil szervezetek többféle változtatást kezdeményeztek, többek között a támogatáspolitikai működésének szabályozását, vagy az alapítványok szabályozásának reformját.

A jogi szabályozás folyamatos változása mellett a civil szektor képes alkalmazkodni a megváltozott feltételekhez, tevékenységét folytatni.

A 3.1. pontban láthatjuk, hogy mennyire fontos társadalmi feladatokat látnak el a civil szervezetek.

Kulcsfontosságú lenne a magyar lakosság társadalmi feladatok iránti elköteleződésének növekedése, ami a civil szektor további megerősödését szolgálhatná. Míg 2012-2014 évek között az önkéntes feladatot ellátók száma közelítette az 500 000 főt, addig 2021-ben a nonprofit szervezeteket segítők száma 342 240 főre esett vissza. Felmerül a kérdés, hogy maguk a civil szervezetek milyen mozgástérrel rendelkeznek önmaguk, munkájuk, feladataik, céljaik szélesebb körben történő megismertetésére? Főként a korlátozott anyagi lehetőség okozhat nehézséget, és annak ellentmondásossága, hogy a sok esetben adományból, támogatásból működő szervezet marketing célokra fordítja erőforrásait.

Bár maguk a civil szervezetek kevésbé tudnak hozzájárulni a lakosság társadalmi szerepvállalásának növeléséhez, a nagy nemzetközi cégek, szívesen költenek CSR (corporate social responsibility) tevékenységre (különbéle társadalmi ügyek, környezetvédelmi célok, egészségügy, oktatás, jóléti célok stb). Ezt általában egy vagy több nonprofit szervezettel történő együttműködés keretében valósítják meg.

Az éves SZJA bevallások benyújtási határidejéhez közeledve minden évben komoly kampány indul az 1%-os adóösszeg felajánlásokért a civil szervezetek részéről. A dolgozat 12. és 13. ábrái egyaránt a felajánlásokról mutatnak információkat, mind a rendelkező magánszemélyek száma, mind a nonprofit szervezetek 1%-os felajánlásokból származó bevétele emelkedő tendenciát mutat. Ez mutatja, hogy mennyire fontos lenne a civil szervezetek szélesebb körű bemutatása.

Az uniós tagállamokban 3,8 millió nonprofit szervezet működik, amelyek 2,9%-kal járulnak hozzá a GDP növekedéséhez. A civilek gazdasági súlyukon túl, a társadalmi élet jelentős területein is pótolhatatlan munkát végeznek, például az egészségügy, gondozási, szociális szolgáltatások, a kulturális, foglalkoztatási szolgáltatások, sport és oktatás stb.

A Covid 19-válság is rávilágított a nonprofit szervezetek létfontosságára, amikor az embereknek számos nehézséggel kellett szembenézniük. A válság azonban jogállásukat megingatta, nem csak a versenyszférában, a civil szférában is küzdelmes időszak volt ez a fennmaradásért, ám ez egyben új feladatokat is teremtett.

Az egyes tagállamokban működő nonprofit szervezeteket erősítené a határon átnyúló együttműködés, kölcsönös szolgáltatásnyújtások lehetősége, aminek feltétele a 3.5 pontban említett nemzetközi jogharmonizáció. Az európai demokráciára is hatással lehet, hogy a civil szervezetek képesek-e szabadon és határokon átnyúlóan működni. Ez az Európai Unió alapvető értékének minősül.

9. Irodalomjegyzék

Gottgeisl Rita, Láng Noémi Szerkesztette: Horváth Géza, Koczka Erika – Nonprofit kézikönyv. (2021, Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft.)

Dr. Agócs Gergely, Belánszky-Demkó Zsolt, Dr. Farkas Vajk, Dr. Gömöri Ágnes, Dr. Kardkovács Kolos, Dr. Kirchner Hajnalka, Dr. Latorcai Csaba, Dr. Rétvári Bence, Szablics Bálint, Dr. Ványai László Levente, Szerkesztette: Dr. Latorcai Csaba, Szablics Bálint - Civil szervezetek kézikönyve Jogszabályok magyarázata nemcsak civil szervezeteknek (2013, EMMI)

A nonprofit szervezetek adózása 2023 (NAV információs füzet)

Baracska dr. Boór Judit, Csathné Solymár Katalin, Hendleinné Mátrai Terézia, Koháriné Dr. Papp Edit, Dr. Polányi Tamás, Dr. Teszéri-Rácz Ildikó, Szerkesztette: Papp Júlianna - Nonprofit szervezetek számvitele és adózása, Komplex gyakorlati tanácsadó nonprofit szervezetek számára (2002, Verlag Dashöfer Szakkönyv Kft.)

Bíró Endre Szerkesztette: Márkus Eszter – Nonprofit szektor analízis (2002, EMLA Egyesület)

Dr Szabó Tibor – Civil szervezetek kézikönyve, Egyesület megszűntetése 5 lépésben iratmintákkal (2022, E-könyv)

<https://polgariszemle.hu/archivum/165-2019-augusztus-15-evfolyam-1-3-szam/tarsadalompolitika/1032-civilitika-a-civil-tarsadalom-kialakulasa-nyugat-es-kozep-europaban-illetve-magyarorszagon>

<http://www.nosza.hu/kutat/REVKutatas/1gazdasag/index.html> (Dr. Kameniczky István - A regionális érdekvédelem alapítvány tanulmánya)

<https://kocsisszabougyved.hu/mire-szolgal-az-egyesulet-es-mikor-erdemes-alapitani/> (Dr.

Szabó Gergely- Mire szolgál az egyesület és mikor érdemes alapítani)

<https://www.investopedia.com/terms/1/501c3-organizations.asp> (501(c) (3))

<https://www.zippia.com/advice/nonprofit-statistics/> (2023.10.15)

<https://teamstage.io/nonprofit-organizations-statistics/> (2023.10.15)

<https://www.causeiq.com/insights/how-many-nonprofits-in-the-us/> (2023.10.15)

<https://opentext.uoregon.edu/intrononprofit/chapter/1-introduction/> (2023.10.29)

<https://www.ksh.hu/gazdasagi-es-nonprofit-szervezetek> (2023.10.29)

<https://statinfo.ksh.hu/StaInfo/haViewer.jsp> (2023.10.29)

<http://ugyeszeklapja.hu/?p=420> (Bécsi Zoltán - A változás állandósága – A civil szervezetekre vonatkozó kodifikáció változásai a 90-es évektől napjainkig, különös tekintettel az ügyészi hatáskörökre)

[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2026\(INL](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2026(INL)

2000. évi C. törvény a számvitelről (Sztv.)

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (Civil tv.)

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról (Áfa tv.)

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról (Tao tv.)

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (Szja tv.)

1990. évi C. törvény a helyi adókról (Helyiadó tv.)

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról (Csőd tv.)

350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről (350/2011. (XII.30.) Korm. rendelet)

479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól (479/2016. (XII: 28.) Korm. rendelet)

1996. évi CXXVI. törvény a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról (Szftv.)

2017. évi LXXVI. törvény a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról (2017. évi LXXVI. tv.)

2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről (Art tv.)

225/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet a felszámolás számviteli feladatairól (225/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet)

2014. évi XXII. törvény a reklámadóról (2014.évi XXII. tv.)

10. Ábrajegyzék

1. számú ábra OSF által 2017-ben nyújtott támogatások
2. számú ábra. Az alszektorok megoszlása 2021.évben
3. számú ábra. Átlagos adományozási összeg generációnként
4. számú ábra. 2021. évben aktív szervezeti formák megoszlása
- 5.számú ábra. Nagyrégiós területi megoszlásban a nonprofit szervezetek a működési jellemző alapján
- 6.számú ábra. 2021.évi bevételi források megoszlása
- 7.számú ábra. Nonprofit szervezetek bevételeinek megoszlása az egyes szervezeti formáknál 2021. évben Magyarországon
- 8.számú ábra. A nonprofit szervezetek bevételeinek és kiadásainak alakulása (millió Ft)
9. számú ábra. A nonprofit szektorban foglalkoztatottak száma (fő)
- 10.számú ábra. A nonprofit szektorban dolgozó foglalkoztatottak és önkéntesek számának változása
- 11.számú ábra. Nonprofit szervezetek bevételeinek bemutatása az eredménykimutatásban
12. számú ábra. Számla adattartalma
- 13.számú ábra. Támogatás nyújtáselszámolása
- 14.számú ábra. SZJA 1%-áról rendelkező magánszemélyek száma 2020-2023 (fő)
15. számú ábra. A nonprofit szervezetek SZJA 1%-ból származó bevétele 2020-2023. évben
16. számú ábra. Adómentes juttatások
17. számú ábra. Nonprofit szervezetek mérleg adatai
18. számú ábra. Átalakulás folyamatábra

11. Mellékletek

1.számú melléklet

	Egyéb szervezet változásbejegyzése iránti kérelem A - A beküldő és a szervezet adatai	PK-112V
---	---	---------

Törvényszék:

Ügyszám: . P k. /

Jelölje, ha a kérelmet hiánypótlás céljából nyújtja be. Végzés száma:

Beküldő adatai:

Elektronikus beküldés esetén a Beküldő az a személy, akinek az ügyfélkapuján keresztül a kérelem beküldésre kerül.

	<i>Előtag</i>	Családi név	Első utónév	<i>További utónevek</i>
Viselt név	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Születési név		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Anyja neve		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Születési ország	<input type="text"/>			
Születési település	<input type="text"/>			
Születési ideje	<input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/>			

A változásbejegyzési kérelmet előterjesztő szervezet adatai:

Szervezet neve	<input type="text"/>								
Nyilvántartási száma	<input type="text"/>	-	0 8	- <input type="text"/>					
Székhelye									
Irányítószám	<input type="text"/>	Város, község	<input type="text"/>						
Közterület neve	<input type="text"/>	Közterület típusa	<input type="text"/>						
Házszám	<input type="text"/>	Lépcsőház	<input type="text"/>	Emelet	<input type="text"/>	Ajtó	<input type="text"/>	Hrsz.	<input type="text"/>

Nyilvántartott szervezet elektronikus kapcsolattartási címe

E-kapcsolattartás cím

Egyéb szervezet változásbejegyzése iránti kérelem

PK-112V

D2 - A szervezet változásbejegyzési kérelemmel érintett adatai IV.

Törvénytörvény:

A szervezet elsődleges célja szerinti besorolásának módosítása

A szervezet elsődleges céljának

A szervezet elsődleges célja szerinti besorolása :

Kulturális és információs, kommunikációs tevékenység (pl. helyi tömegkommunikáció, művészeti tevékenység, kulturális örökség megőrzése, közgyűjtemény, kiadás, épített környezett védelme, népművészet, hagyományörzés, közművelődés, kisebbségi, nemzetiségi kultúra ápolása)

Vallási tevékenység (pl. hitéleti tevékenység)

Sporttevékenység (pl. fizikai, szellemi és technikai sport, diáksport, sportélet)

Szabadidős és hobbitevékenység (pl. természethez kötődő szabadidős tevékenység, öregdiákok, ifjúsági és nyugdíjas szervezetek, gyűjtőtevékenység, horgászat, vadászat)

Oktatási tevékenység (pl. gyermek- és felnőttoktatás, ismeretterjesztés)

Kutatási tevékenység (pl. természettudomány, társadalomtudomány)

Egészségügyi tevékenység (pl. kórházi és járóbeteg-ellátás, mentális és szenvedélybetegségek kezelése, lelkeség-nyújtás, közegészségügy)

Szociális tevékenység (pl. családvédelem, egészségkárosultak támogatása, idősek támogatása, ellátása, önszegélyezés, rászorultak támogatása, humanitárius szervezetek)

Polgári védelmi, tűzoltási tevékenység (pl. tűzoltószervezetek, katasztrófa-elhárítás)

Környezetvédelmi tevékenység (pl. természetvédelem, talajvédelem, éghajlatvédelem, szennyezés megelőzés, zöldfelület védelem)

Településfejlesztési és lakásügyi tevékenység (pl. helyi és regionális településfejlesztés, kommunális és közlekedésfejlesztés, közösségfejlesztés, ingatlanulajdonosok szervezetei, lakásellátás javítása)

Gazdaságfejlesztési és munkaügyi tevékenység (pl. vállalkozások és szakmák támogatása, idegenforgalom fejlesztése, munkanélküliség kezelése, szociális foglalkoztatás)

Jogvédő tevékenység (pl. állampolgári jogok védelme, fogyasztói jogvédelem, kisebbségvédelem)

Közbiztonság-védelmi tevékenység (pl. polgárőrszervezetek, vagyonvédelem közlekedés-biztonság, bűnözők társadalmi rehabilitációja)

Adományoztási tevékenység, nonprofit szövetségek (pl. többcélú és általános adományoztás, sportszakmai és egyéb nonprofit szövetségek, civilügyi szolgáltatás)

Nemzetközi tevékenység (pl. nemzetközi gazdasági, jogi, kulturális, baráti és cserekapcsolatok, határon átnyúló együttműködés)

Szakmai, gazdasági érdek-képviselési tevékenység (pl. vállalkozói érdekképviselés, munkavállalói érdekképviselés, szakmai érdekképviselés)

Politikai tevékenység (pl. nem párt jellegű politikai tevékenység, politikai ifjúsági szervezetek)

Egyéb tevékenység

Egyéb szervezet változásbejegyzése iránti kérelem

PK-112V

F - Jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységre vonatkozó változásbejegyzés

Törvényszék: Az alábbi jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység

A jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység adatai

Neve	<input type="text"/>
Székhelye	
Irányítószám	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Község, város <input type="text"/>
Közterület neve	<input type="text"/> Közterület típusa <input type="text"/>
Hátszám	<input type="text"/> Lépcsőház <input type="text"/> Emelet <input type="text"/> Ajtó <input type="text"/> Hrsz. <input type="text"/>
Ügyintéző és képviselői szerv	<input type="text"/>
Adószáma	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

A jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység módosuló adatai

☐ A szervezeti egység elnevezésének módosítását kérem!	
Szervezeti egység módosított elnevezése	<input type="text"/>
☐ A szervezeti egység székhelye módosítását kérem!	
Szervezeti egység módosított székhelye	
Irányítószám	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Község, város <input type="text"/>
Közterület neve	<input type="text"/> Közterület típusa <input type="text"/>
Hátszám	<input type="text"/> Lépcsőház <input type="text"/> Emelet <input type="text"/> Ajtó <input type="text"/> Hrsz. <input type="text"/>
☐ A szervezeti egység ügyintéző és képviselői szerve elnevezésének módosítását kérem!	
Képviselői szerv módosított neve	<input type="text"/>

Adószám és statisztikai számjel kérése

Kérem, hogy a bíróság a jogi személy szervezeti egység adószám és statisztikai számjel kérésére irányuló kérelmemet továbbítsa az adóhatóság és a KSH részére!

*Ügyeljen arra, hogy minden adószámot kérő szervezeti egységnek töltsön ki N2a, N2b és N2c lapokat!
Az N2a lap "A jogi személy szervezeti egység neve" mezőbe beírva a nevet, az az N2b és N2c lapokra átmásolódik.
Ha egynél több szervezeti egység számára kér adószámot, akkor az N2a, N2b és N2c lapokat először létre kell hozni,
majd az N2a lapra be kell írni a nevet.*

*Ügyeljen arra, hogy a G lapon megadja mindazon képviselők adóazonosító jelét,
akik olyan jogi személy szervezeti egységet képviselnek, mely számára adószámot kér.*

Adószám és statisztikai számjel törlése

Kérem, hogy a bíróság a jogi személy szervezeti egység adószám és a statisztikai számjel törlésére irányuló kérelmemet továbbítsa az adóhatóság és a KSH részére!

2.számú melléklet

 Nemzeti Adó- és Vámhivatal	<p>23T201CSZ</p> <p>BEJELENTŐ ÉS VÁLTOZÁSBEJELENTŐ LAP</p> <p>a bíróság (törvényszék) által nyilvántartott szervezeteknek</p>	vonalkód helye																										
Az adatlap papíron és elektronikusan nyújtható be.																												
A N A V T Ö L T I K I	Átvétel / beérkezés <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Átvevő kódja <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Postára adás <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Adószám <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	<input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Kélt <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> A közösségi adószám hatályának kezdete / vége																											
	P. H. _____ aláírás																											
	Vámazonosító szám HU <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
Azonosító adatok																												
1.	A szervezet elnevezése _____ Rövidített elnevezés _____ Adószám <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Magyarországon kiadott EORI-/VPID-szám HU <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Az ügyintéző neve: _____ Telefonszáma _____																											
2.	Korábban benyújtott hibás adatlap javítása Kitéltése az útmutatóban leírt esetben kötelező. A NAV értesítése alapján javítani kívánt adatlap iktatószáma: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
3.	Kitéltött részletező lapok és pótlapok Részletező lapok: <table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">A</td> <td style="padding: 2px 5px;">F</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> </tr> </table> Pótlapok: <table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">1.</td> <td style="padding: 2px 5px;">2.</td> <td style="padding: 2px 5px;">3.</td> <td style="padding: 2px 5px;">5.</td> <td style="padding: 2px 5px;">6.</td> <td style="padding: 2px 5px;">8.</td> <td style="padding: 2px 5px;">9.</td> <td style="padding: 2px 5px;">14.</td> <td style="padding: 2px 5px;">16.</td> <td style="padding: 2px 5px;">18.</td> <td style="padding: 2px 5px;">19.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> <td style="padding: 2px 5px;">☐</td> </tr> </table>		A	F	☐	☐	1.	2.	3.	5.	6.	8.	9.	14.	16.	18.	19.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
A	F																											
☐	☐																											
1.	2.	3.	5.	6.	8.	9.	14.	16.	18.	19.																		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																		
4.	Bejelentés típusa: Bejelentkezés, bejelentkezést követő adatbejelentés: (1), változásbejelentés: (2), az adószám törlését követő bejelentkezés: (3) ☐																											
	Vámazonosító szám kérése és megszüntetése: Kérjük vámazonosító szám megállapítását ☐ EORI-szám (1), VPID-szám (2)																											
	Közösségi adószám igénylése vagy megszüntetése 1. Közösségi adószám megállapítását kérjük. ☐ 2. A közösségi adószám megszüntetését kérjük: ☐																											
5.	Vámazonosító szám (EORI/VPID) vonatkozásában bejelentendő adatok Új adat: "U", korábbi adat törlése: "T": ☐ U/T ☐ A változás bekövetkezésének időpontja: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Elektronikus elérhetőség: _____ A változás bekövetkezésének időpontja: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>																											
	Hozzájárulásunkat adjuk az EORI-szám, a név és a székhely cím nyilvánosságra hozatalához. ☐																											
	Az EORI-szám, a név és a székhely cím nyilvánosságra hozatalához adott korábbi hozzájárulásunkat visszavonjuk. ☐																											
_____ helység 2023 év hó nap az adózó vagy képviselője/meghatalmazottja neve																												
_____ P.H. _____ az adózó vagy képviselője/meghatalmazottja aláírása																												
Jelölje X-szel, ha meghatalmazott és meghatalmazását csatolta ☐																												
Jelölje X-szel, ha a NAV-hoz bejelentett, a nyomtatvány aláírására jogosult állandó meghatalmazott ☐																												

3.számú melléklet

 Nemzeti Adó- és Vámhatóság	23EGYREG-ADATLAP a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvényben (továbbiakban: Szf. tv.) előírt előzetes regisztráció feltételeinek igazolásához <i>Az adatlap kizárólag elektronikusan nyújtható be!</i>
--	--

1. Az adatlapban foglalt kérelem, illetve bejelentés típusa:	☐
A kódkockában a választásának megfelelően jelölje meg az alábbi kódok egyikét:	
1 - regisztrációs kérelem a 2024-es és az azt követő rendelkezővekre	
2 - a regisztrációs kérelem visszavonása, ha a szervezet még nem szerepel a regisztrációs listában	
3 - kérelem a regisztráció érvénytelenítéséhez, ha a szervezet már szerepel a regisztrációs listában	
4 - a regisztrációs listában szereplő szervezet bejelentése a regisztráció után bekövetkezett azon változásról, ami miatt a szervezet már nem felel meg az Szf. tv. 4. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek	
5 - a regisztrációs listában szereplő szervezet bejelentése a kiutaláshoz szükséges adatok változásáról	
6 - a regisztrációs listában szereplő szervezet jogutód szervezetének regisztrációs kérelme	
2. Ha javítani kívánja az állami adó- és vámhatóság (NAV) által hibásnak minősített adatlapot, akkor a kódkockába írja be a NAV által hibásnak minősített adatlap vonalkódját:	<input type="text"/>

3. A szervezet adószáma:	<input type="text"/>
4. A szervezet neve:	<input type="text"/>
5. A szervezet belföldi pénzforgalmi számlaszáma, amelyre az szja 1%-os összeget utalni kéri:	<input type="text"/>

6. A csatolt nyilatkozat (23EGYREG-01):	☐
7. A csatolt bejelentés (23EGYREG-02):	☐
8. Az elektronikusan rendelkezésemre nem álló okiratokat postán vagy személyesen juttatom el a NAV-hoz.	☐

4. számú melléklet

21KOZ-01		Közlemény az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról	
Kedvezményezett szervezet neve:			
<input type="text"/>			
Adószáma: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/>			
Az átutalt összeg tárgyévi* felhasználására vonatkozó adatok			
* Tárgyévnek a rendelkező évet követő naptári évet kell tekinteni (2022). Ugyanakkor a táblázat kitöltése során figyelembe kell venni azt az összeget is, ami a rendelkező évben (2021) már felhasználásra került az akkor átutalt összegből.			
(Az adatokat forintban kell megadni.)			
1.	A	A rendelkező évben (2021-ben) köztartozásra visszatartott összeg:	<input type="text"/>
2.	A1	A rendelkező évben (2021-ben) kiutalt összeg:	<input type="text"/>
3.	A2	A kiutalt összegből a tárgyévben felhasznált összeg:	<input type="text"/>
4.	A3	Cél szerinti tevékenységre:	<input type="text"/>
5.	A4	Működésre:	<input type="text"/>
6.	A5	Reklám és marketing célra:	<input type="text"/>
7.	A6	Ebből a 2023. évre tartalékolt összeg (A1-A3-A4-A5):	<input type="text"/>
8.	A7	A tartalékolás célja:	<input type="text"/>
9.			<input type="text"/>
10.			<input type="text"/>
11.	B	A tárgyévet megelőző évben tartalékolt összeg (20KOZ A6):	<input type="text"/>
12.	B1	Ebből a tárgyévben felhasznált összeg	<input type="text"/>
13.	B2	Cél szerinti tevékenységre:	<input type="text"/>
14.	B3	Működésre:	<input type="text"/>
15.	B4	Reklám és marketing célra:	<input type="text"/>
16.	B5	Ebből fel nem használt, visszafizetendő összeg (B-B2-B3-B4, de min. 5.000,- Ft):	<input type="text"/>
17.	C	A kiutalt és a tartalékolt összegből tárgyévben felhasznált összeg (C1+C4+C7):	<input type="text"/>
18.	C1	A tárgyévben cél szerinti tevékenységre felhasznált összeg (A3+B2):	<input type="text"/>
19.	C2	A tárgyévben működésre	<input type="text"/>
20.	C3	fordítható összeg (C*0,25, de max. 25 millió Ft):	<input type="text"/>
21.	C4	ténylegesen felhasznált összeg (A4+B3):	<input type="text"/>
22.	C5	A tárgyévben reklám és marketing célra	<input type="text"/>
23.	C6	fordítható összeg (C*0,1, de max. 10 millió Ft):	<input type="text"/>
24.	C7	ténylegesen felhasznált összeg (A5+B4):	<input type="text"/>
25.	C8	Az Szf. törvényben meghatározott összeghatárt meghaladóan működésre felhasznált, visszafizetendő összeg (C4-C3):	<input type="text"/>
26.	C9	Az Szf. törvényben meghatározott összeghatárt meghaladóan reklám és marketing célra felhasznált, visszafizetendő összeg (C7-C6):	<input type="text"/>
27.	C10	Visszafizetendő teljes összeg (B5+C8+C9): NAV 10032000-01850035 számú számlára kell megfizetni (703-as adónem)	<input type="text"/>